

**Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna
w Ząbkowicach Śląskich**

Ocena stanu sanitarnego powiatu ząbkowickiego

na podstawie wyników kontroli w roku 2022*

* Zgodnie z art. 12a ust. 3 Ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej z dnia 14 marca 1985 roku (Dz. U. z 2021 r., poz. 195 ze zm.)

SPIS TREŚCI

I.	Informacje ogólne.....	2
II.	Sytuacja epidemiologiczna.....	3
III.	Nadzór sanitarny nad obiektami służby zdrowia	6
IV.	Stan sanitarny obiektów wodnych oraz jakość wody.....	6
V.	Inne wybrane obiekty użyteczności publicznej	10
VI.	Zakłady przemysłowe	14
VII.	Bezpieczeństwo żywności.....	19
VIII.	Obiekty i trasy turystyczne.....	24
IX.	Placówki nauczania i wychowania.....	28
X.	Działalność zapobiegawczego nadzoru sanitarnego	35
XI.	Oświata zdrowotna i promocja zdrowia.....	40
XII.	Istotne wydarzenia w pracy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Ząbkowicach Śląskich:.....	47
XIII.	Podsumowanie	47

I. INFORMACJE OGÓLNE

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ząbkowicach Śląskich wykonuje ustawowe zadania w zakresie zdrowia publicznego na terenie powiatu ząbkowickiego. Teren powiatu ma powierzchnię 802 km² i obejmuje swoim zasięgiem 7 gmin: Bardo, Ciepłowody, Kamieniec Ząbkowicki, Stoszowice, Ząbkowice Śląskie, Ziębice i Złoty Stok. Liczba ludności powiatu ogółem według stanu na dzień 30 czerwca 2021 r. stanowiła 62 110 osób, a na dzień 30 czerwca 2022 r. – 61 439 osób.

Państwowa Inspekcja Sanitarna jest powołana do realizacji zadań z zakresu zdrowia publicznego na podstawie art. 2 ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz.U. 2023 poz. 338), w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobiegania powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych oraz w szczególności poprzez sprawowanie nadzoru nad warunkami:

- 1) higieny środowiska,
- 2) higieny pracy w zakładach pracy,
- 3) higieny radiacyjnej,
- 4) higieny procesów nauczania i wychowania,
- 5) higieny wypoczynku i rekreacji,
- 6) zdrowotnymi żywności, żywienia i produktów kosmetycznych,
- 7) higieniczno-sanitarnymi, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne.

Wykonywanie wyżej wymienionych zadań polega na sprawowaniu zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego oraz prowadzeniu działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej w zakresie chorób zakaźnych i innych chorób powodowanych warunkami środowiska, a także na prowadzeniu działalności oświatowo-zdrowotnej. Szczegółowe zadania i podejmowane działania przez Państwową Inspekcję Sanitarną określono w art. 3 do 6a cytowanej na wstępie ustawy.

Działalność Państwowej Inspekcji Sanitarnej obejmuje nie tylko kontrole sanitarne i pobieranie próbek wody i żywności. Istotnym działaniem są także dochodzenia epidemiologiczne w sprawie chorób zakaźnych i zawodowych. Pobierany jest materiał biologiczny od osób chorych na zakaźne schorzenia jelitowe, od nosicieli zarazków tych schorzeń, od osób z otoczenia chorych oraz od ozdowieńców.

Prowadzona jest działalność oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia, a także działania wynikające z ustaw *Prawo budowlane*, *Prawo ochrony środowiska*, czy też działania w zakresie egzekwowania zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

Rejestr obiektów nadzorowanych przez Państwową Inspekcję Sanitarną w Ząbkowicach Śląskich zawiera łącznie 2037 obiektów, w tym z zakresu działalności Pionu Higieny Komunalnej – 561, Pionu Bezpieczeństwa Żywności, Żywności i Produktów Kosmetycznych – 1080 oraz 19 obiektów wprowadzających do obrotu produkty kosmetyczne, Pionu Higieny Pracy – 193, Pionu Epidemiologii – 122, Pionu Higieny Dzieci i Młodzieży – 62.

Siedzibą Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ząbkowicach Śląskich jest Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Ząbkowicach Śląskich zlokalizowana przy ul. Kłodzkiej 2, zatrudniająca wg stanu na dzień 31.12.2022 roku 34 pracowników i jako instytucja publiczna jest finansowana przez Skarb Państwa jako dysponent środków budżetowych 3 stopnia.

W roku 2022 działalność Państwowej Inspekcji Sanitarnej w dalszym ciągu ukierunkowana była na zwalczanie pandemii wywołanej przez koronawirusa SARS-CoV-2, będącego nowym czynnikiem chorobotwórczym. Większość podejmowanych czynności zdominowana była działaniami przeciwepidemicznymi.

II. SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA

1. Choroby zakaźne

Na terenie powiatu ząbkowickiego w 2022 r. zgłoszono i zarejestrowano 3354 przypadki chorób zakaźnych natomiast w 2021 zgłoszono i zarejestrowano 4150 przypadków chorób zakaźnych. Sytuację epidemiologiczną w zakresie poszczególnych chorób zakaźnych przedstawiono poniżej, porównując lata 2022 i 2021. Zapadalność za 2022 r. i 2021r. liczona była wg stanu ludności na dzień 30.06.2021 r. – 64 080 osoby (dane GUS).

a) Covid 19

W 2022 r. zarejestrowano 2957 przypadków covid-19 (zap. 4614,5 na 100 tys.), zgłoszono i zarejestrowano 49 zgonów z powodu covid-19. W 2021 r. zarejestrowano 4029 przypadków (zapadalność na 100 tys. – 6287,45). Zgłoszono i zarejestrowano 92 zgony z powodu covid.

Stan epidemii Covid-19 w dalszym ciągu dominował pracę Powiatowej Inspekcji Sanitarnej, będącej jednym z kluczowych ogniw w jej zwalczaniu. W działania ukierunkowane na zwalczanie epidemii zaangażowany był cały personel Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Ząbkowicach Śląskich.

Ponadto pracownicy inspekcji sanitarnej prowadzili kontrole przestrzegania określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii w obiektach użyteczności publicznej. W 2022r. przeprowadzono 196 kontroli. W związku ze złagodzeniem w kraju określonych ograniczeń, zakazów i nakazów po I kwartale 2022r. zaprzestano nakładania kwarantann na osoby z kontaktu z chorymi.

b) Bakteryjne zatrucia pokarmowe

W 2022 r. zarejestrowano 6 pojedynczych zatruc pokarmowych wywołanych przez bakterie salmonella (współczynnik zapadalności – 9,36/100 tys.), natomiast w 2021 r. zgłoszono 10 zatruc o tej etiologii (zapadalność -15,60/100 tys.). W związku z opracowaniem ognisk pobrano do badania 106 próbek (od ozdrowieńców, nosicieli oraz osób z kontaktu).

c) Biegunki

W 2022 r. zgłoszono 30 biegunek o etiologii bakteryjnej (zap. 46,81/100 tys.), w tym 8 u dzieci do lat 2 (zap. 12,48/100 tys.) oraz 66 biegunek wywołanych przez wirusy (zap. 102,99/100 tys.), w tym 15 u dzieci do lat 2 (zap.23,40/100 tys.). Z powodu biegunek o etiologii bakteryjnej i wirusowej hospitalizowano 89 osób. W 2021 r. zarejestrowano 22 biegunki o etiologii bakteryjnej (zap. 34,33/100 tys.) w tym 9 u dzieci do lat 2 oraz 5 biegunek wywołanych przez wirusy (zap.7,80/100 tys.) w tym 1 u dzieci do lat 2. Z powodu biegunek bakteryjnych i wirusowych hospitalizowano łącznie 21 osób.

d) Borelioza

W roku 2022 zgłoszono i opracowano 32 przypadki (zapadalność wyniosła 49,93/100 tys.), natomiast w 2021 roku zarejestrowano 11 przypadków (zap.17,16/100 tys.).

e) Wścieklizna

W 2022 roku do szczepień przeciwko wścieklicznie skierowano 15 osób w związku z pogryzieniem przez zwierzęta dzikie (gryzanie, kuna, małpa) oraz domowe psy i koty, które zbiegły i nie udało się ustalić właściciela, natomiast w roku 2021 skierowano do szczepień 8 osób.

f) Grypa

W 2022 r. zarejestrowano 1336 przypadków (zap. 2804,89/100 tys.), z czego w grupie wiekowej 0-4 przypadało 16,39% przypadków, w grupie 5-14 –39,14%, w grupie 15-64 – 38,69%, a w grupie 65+ zarejestrowano 5,76 % przypadków. W 2021 r. ze względu na stan epidemii covid- 19 nie zgłoszono grypy.

g) Ospa wietrzna

W 2022 r. zgłoszono 190 przypadków (zap. 296,50/100 tys.), natomiast w 2021 r. zgłoszono jedynie 32 przypadki ospy współczynnik zapadalności na 100 tys. – 49,93.

W populacjach nie szczepionych – 90% przypadków występuje wśród dzieci do 14 roku życia. Nasilenie występowania choroby występuje co 2-3 lata. W obowiązującym w 2022 i 2021 roku kalendarzu szczepień kontynuowane były bezpłatne szczepienia przeciwko ospie wietrznej dla niewielkiej grupy dzieci, narażonych w sposób szczególny na zakażenie.

2. Profilaktyka - szczepienia ochronne.

Na terenie powiatu ząbkowickiego w 2022 r. opieką objętych było 9 809 dzieci i młodzieży do 19 roku życia, natomiast w 2021 r. - 9 902 osoby. Stale maleje liczba dzieci na terenie powiatu, związane jest to ze zmniejszającą się liczbą urodzeń.

Szczepienia realizowane były w 13 punktach szczepień. Wszystkie punkty szczepień realizowały szczepienia obowiązkowe, określone w programie szczepień ochronnych na dany rok kalendarzowy.

Szczepienia obowiązkowe finansowane przez Ministerstwo Zdrowia obejmują szczepienia dzieci i młodzież według wieku, a także szczepienia osób narażonych w sposób szczególny na zakażenie. W związku z urazami i pogryzieniami przez zwierzęta zaszczepiono w ubiegłym roku 1069 osób przeciwko tężcowi. Skierowano także 15 osób do szczepienia przeciwko wściekliźnie.

Przeciwko grypie zaszczepiono w 2022 r. 1388 osób, co stanowi tylko 2,16% całej populacji powiatu ząbkowickiego, natomiast w 2021 r. zaszczepiono 1593 osoby. W dalszym ciągu realizowane były także szczepienia zalecane, niefinansowane ze środków znajdujących się w budżecie Ministra Zdrowia np.: przeciwko zakażeniom wirusem brodawczaka (HPV) zaszczepiono 25 osób.

Szczepienia ochronne przeciwko Covid-19, kontynuowano w 2021 r. jak i w 2022r. w kilku stałych i tymczasowych punktach szczepień. Szczepionka zamawiana była bezpośrednio z Agencji Rezerw Rządowych, a ilość przeprowadzonych szczepień raportowana była bezpośrednio do Ministerstwa Zdrowia.

3. Czynności związane z pandemią COVID-19

W czynności związane z zapobieganiem rozprzestrzenianiu się wirusa SARS-CoV-2 zaangażowani byli pracownicy wszystkich komórek organizacyjnych Powiatowej Stacji.

W 2022 roku, w trakcie trwania pandemii COVID-19, w dalszym ciągu prowadzono czynności kontrolne w celu weryfikacji przestrzegania określonych ograniczeń, nakazów i zakazów. Kontrole sanitarne przeprowadzano w nadzorowanych obiektach, takich jak: zakłady usługowe, sklepy, hurtownie, zakłady żywienia zbiorowego, zakłady produkcji żywności, ze szczególnym uwzględnieniem przestrzegania podstawowych zasad higieny przez personel kontrolowanych obiektów, a także pod kątem przestrzegania ustanowionych określonych ograniczeń, nakazów i zakazów (zakrywanie ust i nosa, stosowanie środków do dezynfekcji rąk i/lub rękawiczek jednorazowego użytku, zachowanie dystansu społecznego) w podmiotach leczniczych.

W celu skutecznego egzekwowania ustanowionych obowiązków, na podstawie podjętej współpracy, wielokrotnie czynności kontrolne były przeprowadzane z udziałem funkcjonariuszy Policji.

Oprócz dokonywanych kontroli w trakcie których sprawdzano przestrzeganie określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w trakcie trwania epidemii, dokonano 196 wizytacji obiektów takich jak placówki handlowe, produkcyjne, usługowe oraz innych użyteczności publicznej. Podczas kontroli i wizytacji nie stwierdzano rażących naruszeń obowiązujących przypisów, ale w nielicznych przypadkach niezrozumienia ustanowionych ograniczeń – udzielono pouczeń.

III. NADZÓR SANITARNY NAD OBIEKTAMI SŁUŻBY ZDROWIA

Według stanu na koniec 2022 r. w ewidencji Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Ząbkowicach Śląskich działały 122 podmioty, w których świadczone były usługi lecznicze. W ramach nadzoru sanitarnego skontrolowano 54 podmioty.

IV. STAN SANITARNY OBIEKTÓW WODNYCH ORAZ JAKOŚĆ WODY

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ząbkowicach Śląskich prowadzi nadzór sanitarny nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi na obszarze powiatu ząbkowickiego. W ramach szeroko pojętego systemu bezpieczeństwa jakości wody kontrolowany jest również stan sanitarny ujęć wody i urządzeń wodociągowych. Prowadzono także nadzór sanitarny nad jakością wody ciepłej w obiektach zamieszkania zbiorowego i użyteczności publicznej.

W poszczególnych gminach za dostarczenie odpowiedniej jakości wody do spożycia oraz za urządzenia wodociągowe odpowiadają powołane do tego celu przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne lub właściciele indywidualnych ujęć wody.

W ewidencji obiektów Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w 2022 r. znajdowało się 21 wodociągów (o 1 mniej w stosunku do 2021 r. - wodociąg Bardo przyłączono do wodociągu Kamieniec Ząbkowicki) oraz 17 indywidualnych ujęć wody (objęto nadzorem dodatkowe 4 obiekty), z których woda wykorzystywana jest przy działalności hotelarskiej, gastronomicznej, produkcyjnej lub w zakładach pracy.

1. Ocena zaopatrzenia w wodę do spożycia przez ludzi

a) wodociągi w przedziale produkcji 1 001 – 10 000 m³/dobę - ilość wodociągów – 3.

Przeprowadzono 3 kontrole sanitarne, nie stwierdzono uchybień, które miałyby wpływ na jakość wody.

W ramach kontroli urzędowej wykonano 11 kontroli jakości wody, pobierając 90 próbek.

Zarządcy wodociągów, w ramach kontroli wewnętrznej, przeprowadzali badania jakości wody zgodnie z zatwierdzonymi harmonogramami poboru próbek wody na 2022 rok. W punktach zgodności u konsumentów zbadano 138 próbek wody (mikrobiologicznych i fizykochemicznych). W 2022 roku wydano 13 okresowych ocen jakości wody stwierdzając, że badana woda w tej grupie wodociągów była bezpieczna dla zdrowia ludzi i nadawała się do spożycia.

b) wodociągi w przedziale produkcji 101 – 1 000 m³/dobę - ilość wodociągów – 6.

Przeprowadzono 6 kontroli stanu porządkowego i technicznego, nie stwierdzono nieprawidłowości.

W ramach kontroli urzędowej przeprowadzono 15 kontroli jakości wody pobierając do badań 77 próbek.

Zarządcy wodociągów, w ramach kontroli wewnętrznej, przeprowadzali badania jakości wody, zgodnie z zatwierdzonymi harmonogramami poboru próbek wody na 2022 rok. Wykonano badania 62 próbek wody pobranej z punktów zgodności u konsumentów (próby mikrobiologiczne i fizykochemiczne).

Wydano 13 okresowych ocen jakości wody stwierdzając, że woda jest bezpieczna dla zdrowia ludzi i nadaje się do spożycia.

c) wodociągi w przedziale produkcji ≤ 100 m³/dobę - ilość wodociągów – 12.

Skontrolowano 12 wodociągów (16 kontroli), uchybienia w stanie technicznym stwierdzono na 4 obiektach, tj. wodociąg Lutomierz, Budzów, Srebrna Góra, Jemna. Zarządca poinformował o częściowym usunięciu uchybień, co potwierdziły kontrole sprawdzające. Wyznaczono również termin realizacji dla pozostałych uchybień do maja 2023 r.

W ramach kontroli urzędowej wykonano 26 kontroli jakości wody pobierając do badań 110 próbek.

Zarządcy wodociągów, w ramach kontroli wewnętrznej, przeprowadzali badania jakości wody zgodnie z zatwierdzonymi harmonogramami poboru próbek wody na 2022 rok. Zbadano 149 próbek wody pobranych w punktach zgodności u konsumentów (próby mikrobiologiczne i fizykochemiczne).

Wydano 33 okresowe oceny jakości wody, stwierdzając że woda jest bezpieczna dla zdrowia ludzi i nadaje się do spożycia.

d) inne podmioty zaopatrujące w wodę - indywidualne ujęcia wody – 17.

Skontrolowano stan techniczny 10 ujęć. Stan sanitarno-techniczny kontrolowanych ujęć oceniono pozytywnie.

Właściciele ujęć indywidualnych, w ramach kontroli wewnętrznej, przeprowadzali badania jakości wody, zgodnie z zatwierdzonym na 2022 rok harmonogramem poboru próbek wody.

W 2022 r. pozytywnie oceniono jakość wody do spożycia przez ludzi dostarczanej z 16 ujęć, łącznie wystawiając 16 ocen jakości wody. Woda z 1 ujęcia w miejscowości Janowiec wykorzystywana przy usługach noclegowych wykazywała zanieczyszczenia mikrobiologiczne, w związku z czym decyzją stwierdzono brak przydatności wody do spożycia. Właściciel obiektu poinformował o zawieszeniu działalności do czasu podłączenia do gminnej sieci wodociągowej, której budowa trwała w 2022 roku.

2. Przekroczenia parametrów w wodociągach zbiorowego zaopatrzenia w wodę

W trakcie 2022 roku stwierdzano przekroczenia w poniższych wodociągach/ujęciach:

- wodociągu Złoty Stok sieć Błotnica – trichlorometan (chloroform),
- indywidualne ujęcie „Dom Pod Słońcem” - bakterie grupy coli i Escherichia coli, enterokoki.

3. Informacje nt. zwodociągowania miejscowości na obszarze powiatu ząbkowickiego

Na nadzorowanym terenie znajduje się 113 miejscowości (miasta, wsie, kolonie, osady, przysiółki), w 106 miejscowościach woda dostarczana jest przez gminne sieci wodociągowe zarządzane przez przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne.

W ubiegłym roku zwodociągowano pozostałą część wsi Opolnica w gminie Bardo oraz prowadzono budowę wodociągu w Janowcu, której jednak nie ukończono w 2022 roku.

W 4 wsiach i 3 osadach powiatu ząbkowickiego źródłem zaopatrzenia w wodę są wyłącznie studnie przydomowe:

- Gmina Bardo – Janowiec, Dębowina,
- Gmina Stoszowice – Grodziszczce Kolonia, Lutomierz Kolonia, Stoszowice Kolonia, Żdanów,
- Gmina Złoty Stok – Chwalisław.

4. Ocena jakości wody ujmowanej do celów wodociągowych

W 2022 r. pobór wód odbywał się z 42 ujęć podziemnych i 1 ujęcia powierzchniowego w Złotym Stoku.

Ocena jakości wody podziemnej ujmowanej do celów wodociągowych prowadzona jest w ramach kontroli wewnętrznej przez zarządców/właścicieli ujęć, pod kątem konieczności jej uzdatniania przed wprowadzeniem do sieci odbiorczej.

Badania wody ujmowanej z ujęcia powierzchniowego w Złotym Stoku przeprowadził zarządca.

Na podstawie rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 29 sierpnia 2019 r. w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać wody powierzchniowe wykorzystywane do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia (Dz. U z 2019 r. poz.1747), wodę z ujęcia powierzchniowego w Złotym Stoku, ze względu na przekroczenie wartości granicznych bakterii grupy coli zaklasyfikowano do klasy jakości A3.

W ramach okresowej kontroli na poszczególnych ujęciach przeprowadzono badania substancji promieniotwórczych w wodzie z ujmowanej w zakresie trytu, radu 228, radu 226 lub radonu. Wyniki badań substancji promieniotwórczych odpowiadały ustalonym normom.

W 2022 r. w ramach przygotowania dokumentacji do analizy ryzyka dla ujęcia wody w Stolcu przeprowadzono rozszerzone badania pod kątem pestycydów. W studni nr 1 stwierdzono przekroczenie substancji czynnej Chloridazon-desfentyl. Zarządca ujęcia poinformował o wyłączeniu studni nr 1 z eksploatacji. Nie stwierdzono przekroczeń ww. substancji w punkcie na sieci wodociągowej. Woda dostarczana jest z pozostałych dwóch studni, w których jakość wody oceniono pozytywnie.

5. Stan sanitarny ciepłej wody w instalacjach wodociągowych wewnątrz budynków

W 2022 roku w ramach nadzoru sanitarnego w 8 obiektach przeprowadzono kontrolę jakości wody ciepłej na obecność bakterii Legionella, tj.: w 3 obiektach leczniczych (szpital + 2 ZOL), w 2 obiektach pływalni, oraz w 3 obiektach zamieszkania zbiorowego – DPS. W ramach kontroli wewnętrznej, w 36 obiektach właściciele przeprowadzili kontrole jakości wody ciepłej, tj.: pływalnie – 2, domy pomocy społecznej – 4, hotele – 2, obiekty lecznicze – 3, obiekty oświatowo-wychowawcze – 4, inne obiekty hotelarskie – 21.

W 1 obiekcie DPS stwierdzono przekroczenia dopuszczalnej wartości bakterii Legionella sp. - średnie skażenie całej sieci. Woda nie odpowiadała wymaganiom sanitarnym. Zarządca budynku podjął działania naprawcze w postaci wprowadzenia chemicznej dezynfekcji wody ClO₂ oraz wykonał ponowne badania – jakość wody oceniono pozytywnie.

6. Postępowanie administracyjne związane z nadzorem nad jakością wody oraz przyznane odstępstwa od wymaganej jakości wody

W 2022 roku w sprawie nadzoru nad jakością wody wydano ogółem 6 decyzji, w tym:

- decyzja nakazująca wykonanie badań wody – 1 – dotyczy wody z ujęcia indywidualnego „Dom Pod Słońcem” w Janowcu,
- decyzja stwierdzająca brak przydatności wody do spożycia – 1 – dotyczy wody z ujęcia indywidualnego „Dom Pod Słońcem” w Janowcu,
- decyzja stwierdzająca warunkową przydatność wody do spożycia – 1 –

dotyczy przekroczenia trichlorometanu (chloroformu) w wodzie z wodociągu Złoty Stok sieć Błotnica. Warunkowa przydatność trwała 30 dni, badania kontrolne potwierdziły dobrą jakość wody.

— decyzje płatnicze za badania wody – 3.

V. INNE WYBRANE OBIEKTY UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ

1. Miasta i tereny wiejskie – gospodarka odpadami komunalnymi, usuwanie ścieków bytowych, szalety publiczne, zgłoszone interwencje

Na nadzorowanym terenie powiatu ząbkowickiego brak jest składowisk odpadów komunalnych. Odpady z terenu poszczególnych gmin, zbierane są przez podmioty zajmujące się ich zbiórką i wywożone na składowiska zlokalizowane poza terenem powiatu. Za odbiór odpadów odpowiadają poszczególne gminy. Prowadzona jest selektywna zbiórka odpadów, co potwierdzono w trakcie kontroli nadzorowanych obiektów.

Nieczystości płynne z 5 miast (Ząbkowice Śl., Ziębice, Bardo, Złoty Stok, Kamieniec Ząbkowicki) oraz z 24 wsi odprowadzane są poprzez kanalizację do oczyszczalni ścieków. W pozostałych miejscowościach mieszkańcy posiadają przydomowe oczyszczalnie ścieków lub zbiorniki bezodpływowe, z których ścieki odprowadzane są do stacji zlewnych zlokalizowanych przy oczyszczalniach ścieków na terenie i poza powiatem ząbkowickim.

W ubiegłym roku w ewidencji znajdowało się 6 szaleatów publicznych (działające odrębnie bądź przy innym obiekcie) – skontrolowano 4, z czego w 2 stwierdzono uchybienia techniczne. Zarządców zobowiązano do poprawy istniejącego stanu. W odpowiedzi uzyskano informację, że w 1 obiekcie usunięto uchybienia a w drugim iż na czas remontu obiekt zostaje zamknięty.

W 2022 r. z terenów miejskich wpłynęło 5 wniosków, w tym:

- wnioski, załatwione we własnym zakresie – 5, dotyczyły:
 - ✓ stanu porządkowego powierzchni wspólnych - klatki schodowej – 2 (przeprowadzono oględziny wnioski niezasadne),
 - ✓ złej jakości wody – 1 wniosek dotyczył nieakceptowalnej barwy i mętności w mieszkaniu zaopatrywanym z wodociągu publicznego – po kontroli stwierdzono, że wniosek jest niezasadny,
 - ✓ zagrożenia epidemiologicznego spowodowanego złym stanem sanitarnym mieszkania 2 (wnioski zasadne).

W 1 przypadku stwierdzono zagrożenie epidemiologiczne. Wydano 1 decyzję dot. obowiązku doprowadzenia części wspólnych i mieszkania do właściwego stanu sanitarnego. Obowiązki zostały nałożone na zarządcę budynku.

Decyzja została częściowo wykonana – zrealizowano punkt decyzji dotyczący części wspólnych, natomiast dla lokalu mieszkalnego zarządca złożył odwołanie do DPWIS we Wrocławiu. Termin rozpatrzenia organ odwoławczy wyznaczył w 2023 r.

Drugi wniosek wpłynął na koniec grudnia 2022 r., przeprowadzono oględziny a rozstrzygnięcie sprawy przeniesiono na 2023 r.

W 2022 r. z terenów wiejskich rozpatrzono 5 wniosków, w tym:

- wniosek przekazany wg właściwości do innego organu – 3, dotyczyły:
 - ✓ zanieczyszczenia terenu – 2 – nieszczelności szamba i wyciekających ścieków – przekazano do odpowiednich gmin odpowiadających za gospodarkę ściekami,
 - ✓ inne – 1, sprawa dotyczyła kontaktu osób pływających z pasożytami (cerkarie) występującymi w niestrzeżonym zbiorniku wodnym Topola – przekazano do właściwej gminy odpowiadającej za kontrolę obszarów wodnych służących rekreacji.
- wnioski załatwione we własnym zakresie – 2, dotyczyły:
 - ✓ zagrożenia epidemiologicznego spowodowanego złym stanem sanitarnym mieszkania i części wspólnych – 1 (wniosek zasadny)

Decyzją zobowiązano stronę do usunięcia nieprawidłowości. Po sprawdzeniu, że obowiązki nie zostały wykonane, postanowieniem nałożono grzywnę, w celu przymuszenia. Decyzja została wykonana, a na wniosek stronu umorzono grzywnę.

- ✓ Insekty i gryzonie – 1 (wniosek niezasadny)

Wniosek dotyczył wystąpienia pluskiew w obiekcie noclegowym – w trakcie kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

2. Domy pomocy społecznej

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ząbkowicach Śl. nadzoruje 7 domów pomocy społecznej w tym 5 dla, których organem założycielskim jest powiat ząbkowicki, 1 prowadzony jest przez Caritas, 1 przez podmiot prywatny.

W 2022 r. wszystkie obiekty zostały skontrolowane podczas 8 kontroli sanitarnych.

W 4 obiektach stwierdzono uchybienia techniczne:

- Dom Pomocy Społecznej w Ząbkowicach Śl.:
 - ✓ pęknięcia i odpryski powłoki malarskiej oraz pęknięcia tynku w niektórych pokojach i łazienkach oraz na korytarzach.

Zarządcę pisemnie zobowiązano do usunięcia uchybień. Strona poinformowała o usuwaniu na bieżąco ujętych w protokole uchybień.

- Dom Opieki Św. Jadwigi Śląskiej CARITAS Archidiecezji Wrocławskiej w Henrykowie:
- ✓ rdzewiejący, z ubytkami farby kaloryfer oraz rura c.o. w łazience pokoju,
 - ✓ pęknięta umywalka w łazience służącej do kąpieli na I piętrze,
 - ✓ zabrudzenia na ścianach oraz spuchnięta powłoka malarska w 2 pokojach,
 - ✓ uszkodzony narożnik ściany przy pralni i toalecie ogólnodostępnej na parterze,

Zarządzającego zobowiązano pisemnie do usunięcia stwierdzonych uchybień, który w odpowiedzi poinformował o wykonaniu zaleceń.

- Dom Pomocy Społecznej ZAMEK w Bardzie:

- ✓ przetarcia, uszkodzenia paneli podłogowych w pokojach,
- ✓ zawilgocona, łuszcząca się powłoka malarska na suficie i ścianach w pokojach i w toaletach.

Zarządzającego zobowiązano pisemnie do usunięcia stwierdzonych uchybień. Dyrekcja podała terminy wykonania uchybień.

- Dom Pomocy Społecznej OLEŃKA w Bardzie:

- ✓ uszkodzona powłoka malarska na ścianie w pokojach i łazience,
- ✓ uszkodzenia wykładziny podłogowej w pokojach i w szatni dla personelu,
- ✓ braki w powłokach malarskich futryn drzwi pokoi i łazienek,
- ✓ uszkodzenia armatury sanitarnej w łazience – toaleta wyłączona z użytku.

Zarządzającego zobowiązano pisemnie do usunięcia stwierdzonych uchybień. Dyrekcja poinformowała o częściowym usunięciu uchybień oraz podała terminy wykonania pozostałych uchybień.

W 3 domach pomocy społecznej w ramach nadzoru sanitarnego lub kontroli wewnętrznej przeprowadzono badania wody ciepłej w kierunku oznaczeń bakterii Legionella sp. Cztery obiekty po badaniach wody w dwóch kolejnych latach weszły w cykl badania wody ciepłej w odstępach 3 lat.

W Domu Opieki Św. Jadwigi Śląskiej CARITAS Archidiecezji Wrocławskiej w Henrykowie na początku 2022 r. przeprowadzono badania wody ciepłej, na podstawie których stwierdzono w jednym punkcie przekroczenia wartości parametrycznych. Na stronę decyzją nałożono obowiązek podjęcia działań naprawczych w tym wykonania badań kontrolnych. Badania nie wykazały przekroczeń wartości bakterii Legionella. W ramach nadzoru sanitarnego pobrano wodę w celu ponownej kontroli instalacji wody ciepłej. Badania ponownie wykazały w dwóch punktach przekroczenia wartości. Na stronę wydano decyzję z rygorem natychmiastowej wykonalności.

Strona podjęła decyzję o wprowadzeniu chemicznej dezynfekcji wody ciepłej przy użyciu ClO₂ montując urządzenia dozujące. Po ww. działaniach naprawczych przeprowadzono badania wody ciepłej, które nie wykazały przekroczeń wartości bakterii Legionella sp.

3. Placówki zapewniające całodobową opiekę

Na terenie powiatu ząbkowickiego działają 4 placówki zapewniające całodobową opiekę. W 2022 r. wszystkie obiekty zostały skontrolowane podczas 5 kontroli sanitarnych, z których 2 były w dobrym stanie higieniczno - sanitarnym i technicznym.

Nieprawidłowości w stanie sanitarno-porządkowym stwierdzono w 1 obiekcie - Dom Emeryta i Rencisty ARKADIA w Opolnicy.

Właścicielkę ukarano mandatem karnym w wysokości 400 zł oraz wydano zalecenia natychmiastowego usunięcia nieprawidłowości. Stronę obciążono kosztami kontroli. W obiekcie stwierdzono również nieprawidłowości w stanie technicznym. Wydano decyzję z terminem wykonania obowiązków, a następnie decyzję prolongującą termin wykonania. Kontrola sprawdzająca wykazała wykonanie obowiązków nałożonych decyzją. Na koniec 2022 roku obiekt oceniono pozytywnie.

W obiekcie - dom seniora Pałac Tomice Sp. z o.o. stwierdzono uchybienia techniczne i zobowiązano pisemnie właściciela do usunięcia stwierdzonych uchybień.

W 2 obiektach przeprowadzono badania wody ciepłej w kierunku oznaczeń bakterii Legionella sp. Badania nie wykazały nieprawidłowości. Dwa obiekty po badaniach wody w dwóch kolejnych latach weszły w cykl badania wody ciepłej w odstępach 3 lat.

W 2022 r. skontrolowano również Dom Dziennego Pobytu Senior+ w Ząbkowicach Śląskich (inna jednostka organizacyjna pomocy społecznej) - obiekt oceniono pozytywnie.

4. Zakłady fryzjerskie

W ewidencji znajduje się 68 zakładów, z czego kontrolę objęto 47 obiektów przeprowadzając 49 kontroli.

Nieprawidłowości w stanie sanitarno-porządkowym stwierdzono w 1 obiekcie. Właścicielkę ukarano mandatem karnym w wysokości 200 zł oraz wydano zalecenia natychmiastowego usunięcia nieprawidłowości. Stronę obciążono kosztami kontroli, wydano decyzję płatniczą.

Ponownie przeprowadzono kontrolę sprawdzającą, na koniec 2022 roku obiekt oceniono jako dobry. Nieprawidłowości w stanie technicznym stwierdzono również w 1 obiekcie. Właścicielka poinformowała o usunięciu w/w uchybień. Na koniec 2022 roku pozostałe obiekty oceniono pozytywnie.

5. Zakłady kosmetyczne

W ewidencji znajduje się 62 zakładów, skontrolowano 40 (wykonano 49 kontroli). Nieprawidłowości w stanie sanitarno-porządkowym stwierdzono w 1 obiekcie. Właścicielkę ukarano mandatem karnym w wysokości 150 zł. W tym samym obiekcie stwierdzono uchybienia w stanie technicznym, zobowiązując właściciela do usunięcia uchybień. Właścicielka poinformowała o terminie ich usunięcia. Pozostałe objekty w tej grupie oceniono jako dobre.

6. Zakłady odnowy biologicznej

W ewidencji znajduje się 7 zakładów odnowy biologicznej i 1 tatuażu, skontrolowano 7 obiektów.

Właściciele solarium realizują obowiązki zgodnie z zapisami ustawy z dnia 15 września 2017 roku o ochronie zdrowia przed następstwami korzystania z solarium (Dz.U. 2017 poz. 2111).

W 2022 r. w 1 zakładzie odnowy biologicznej w ramach kontroli wewnętrznej przeprowadzono badanie wody ciepłej w kierunku oznaczeń bakterii Legionella sp., które nie wykazało przekroczeń wartości bakterii Legionella sp. Jeden obiekt, po badaniach wody w dwóch kolejnych latach wszedł w cykl badania wody ciepłej w odstępach 3 lat. W pozostałych 5 obiektach nie ma obowiązku badania wody ciepłej.

Kontrolowane objekty były w dobrym stanie higieniczno - sanitarnym i technicznym.

7. Zakłady świadczące łącznie różne usługi upiększające ciało (np. zakład fryzjersko - kosmetyczny lub kosmetyczny i odnowy biologicznej)

W ewidencji znajduje się 9 zakładów, w tym świadczących usługi fryzjerskie i kosmetyczne, usługi kosmetyczne i odnowy biologicznej, usługi fryzjerskie i odnowy biologicznej. Skontrolowano 7 zakładów, przeprowadzono 8 kontroli.

Nieprawidłowości w stanie technicznym stwierdzono w 1 obiekcie. Właściciel poinformował o usunięciu w/w uchybień. Na koniec 2022 roku objekty w tej grupie oceniono jako dobre.

VI. ZAKŁADY PRZEMYSŁOWE

1. Ocena środowiska pracy

W 2022 r. w ramach nadzoru nad higieną i warunkami zdrowotnymi w środowisku pracy przeprowadzono 114 kontroli sanitarnych w 92 zakładach pracy działających na terenie powiatu ząbkowickiego.

W związku ze stwierdzonymi podczas kontroli uchybieniami higieniczno-sanitarnymi wydano w sumie 75 decyzji administracyjnych, w tym 32 decyzje merytoryczne z zakresu bieżącego nadzoru sanitarnego i 43 decyzje płatnicze.

Wydano również 10 decyzji w sprawie chorób zawodowych i 10 postanowień dotyczących terminu załatwienia sprawy w tym zakresie oraz przeprowadzono 13 dochodzeń epidemiologicznych, w tym 4 na prośbę innych Państwowych Powiatowych Inspektorów Sanitarnych.

Uchybienia stwierdzone podczas kontroli to między innymi:

- przekroczenia NDN/NDS czynników szkodliwych w środowisku pracy,
- brak programu działań organizacyjno-technicznych zmierzających do zminimalizowania ryzyka zawodowego związanego z przekroczeniami NDN/NDS czynników szkodliwych,
- brak kontrolnych pomiarów czynników szkodliwych w środowisku pracy,
- brak wpisów w kartach i rejestrach czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy,
- brak lub nieprawidłowości w ocenie ryzyka zawodowego, w tym nieuwzględnienie narażenia na czynniki chemiczne, rakotwórcze lub biologiczne występujące w środowisku pracy,
- brak wykazu niebezpiecznych substancji i mieszanin chemicznych stosowanych w zakładzie,
- brak aktualnych kart charakterystyki stosowanych substancji i mieszanin chemicznych,
- brak klasyfikacji szkodliwych czynników biologicznych występujących w środowisku pracy,
- brak rejestru prac i rejestru pracowników narażonych na szkodliwe czynniki biologiczne należące do gr. 3 zagrożenia,
- brak rejestru prac i rejestru pracowników narażonych na szkodliwe czynniki rakotwórcze,
- brak wysłania do DPWIS rocznej informacji dot. czynników lub procesów rakotwórczych lub informacja została wysłana po terminie wynikającym z przepisów,
- brak w zakładzie osób przeszkolonych i instrukcji udzielania I pomocy przedmedycznej,
- brak oznakowania miejsca pracy znakiem ostrzegawczym o zagrożeniu czynnikami biologicznymi należącymi do gr. 3 zagrożenia,
- zły stan higieniczno-sanitarny pomieszczeń pracy i pomieszczeń socjalnych (brudne ściany i sufity, brak właściwej wentylacji, brak ciepłej wody przy umywalce, brak oznakowania stanowiska z przekroczeniami hałasu itp.).

W czasie kontroli przeprowadzonych w 2022 r. nie stwierdzono uchybień, które skutkowałyby unieruchomieniem stanowiska, oddziału lub zakładu pracy, nie nałożono również mandatów karnych.

2. Chemikalia – wprowadzanie do obrotu i stosowanie w działalności zawodowej

W ramach nadzoru nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami przeprowadzono 51 kontroli sanitarnych, w tym 45 kontroli w obiektach stosujących chemikalia oraz 6 u dystrybutorów zajmujących się obrotem substancjami chemicznymi i ich mieszaninami. Podczas kontroli oceniano również karty charakterystyki oraz oznakowanie opakowań preparatów chemicznych.

W tym zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- brak lub nieprawidłowa ocena ryzyka zawodowego stwarzanego przez czynniki chemiczne,
- brak spisu lub nieprawidłowy spis stosowanych substancji i mieszanin chemicznych,
- brak lub nieprawidłowe karty charakterystyki stosowanych substancji i mieszanin chemicznych (karty nieaktualizowane, w języku obcym),
- brak etykiet w języku polskim.

W ramach nadzoru w zakresie czynników biobójczych przeprowadzono 17 kontroli, w tym 15 kontroli w obiektach wprowadzających do obrotu produkty biobójcze oraz 2 w zakresie stosowania produktów biobójczych. Na terenie powiatu ząbkowickiego brak jest podmiotów odpowiedzialnych za wprowadzanie produktów biobójczych do obrotu, tj. producentów lub inaczej tzw. pierwszych wprowadzających.

Podczas kontroli prowadzonych w powyższym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości i nie wydano decyzji administracyjnych.

3. Ocena narażenia zawodowego

Na terenie powiatu ząbkowickiego w 32 obiektach stwierdza się w środowisku pracy przekroczenia obowiązujących norm czynników szkodliwych dla zdrowia. W warunkach szkodliwych związanych z przekroczeniami NDS/NDN czynników szkodliwych pracuje ogółem 448 osób (411 osób w przekroczeniach czynników fizycznych (hałas, wibracje), 38 osób w nadmiernym zapyleniu oraz 22 osoby w przekroczeniach czynników chemicznych. Niektóre osoby pracują w przekroczeniach kilku czynników szkodliwych dla zdrowia (np. hałas i zapylenie lub hałas i wibracje). Dominującym czynnikiem szkodliwym w środowisku pracy jest nadal ponadnormatywny hałas. Mimo tego w 2022 r. nie stwierdzono chorób zawodowych spowodowanych szkodliwym działaniem tego czynnika.

W zakładach pracy, w których występują przekroczenia NDS/NDN czynników szkodliwych dla zdrowia, pracodawcy w celu zminimalizowania ryzyka zawodowego z tym związanego, opracowują i wprowadzają w życie program działań organizacyjno-technicznych.

Zapewniają pracownikom ochrony zbiorowe (np. kurtyny, obudowy maszyn, skuteczną wentylację) i ochrony indywidualne, w tym: ochronniki słuchu, maseczki przeciwpyłowe, rękawice lub wkładki antywibracyjne oraz specjalne kombinezony. Wyposażają również pracowników w odzież roboczą chroniącą przed czynnikami uciążliwymi występującymi w miejscu pracy: zimnem, wilgocią, brudem, itp.

Innymi szkodliwymi czynnikami występującymi w środowisku pracy są czynniki biologiczne. Obecnie w ewidencji Stacji znajduje się 61 zakładów, w których występują szkodliwe czynniki biologiczne. W roku sprawozdawczym skontrolowano 41 zakładów, w których w narażeniu na szkodliwe czynniki biologiczne pracuje 1182 osoby, w tym w narażeniu na czynniki biologiczne należące do gr. 3 zagrożenia pracuje 1024 osób. W tej grupie znajdują się między innymi pracownicy służby zdrowia, leśnictwa, pracownicy oczyszczalni ścieków i zakładów komunalnych, pracownicy przemysłu spożywczego, w tym młynów zbożowych i piekarni oraz pracownicy przemysłu mięsnego i pracownicy zakładów pogrzebowych. W zakresie nadzoru nad szkodliwymi czynnikami biologicznymi przeprowadzono w roku sprawozdawczym 43 kontrole oraz wydano 4 decyzje dotyczące przede wszystkim braku opracowanych instrukcji i procedur na wypadek awarii, nieuwzględnienia w ocenie ryzyka zawodowego narażenia pracowników na szkodliwe działanie czynników biologicznych oraz braku klasyfikacji tych czynników, a także braku rejestru prac i rejestru pracowników narażonych na czynniki biologiczne zaklasyfikowane do gr. 3 zagrożenia.

Z analizy środowiska pracy zakładów znajdujących się w ewidencji naszej stacji wynika, że w 34 nadzorowanych obiektach występuje narażenie na szkodliwe czynniki lub procesy o działaniu rakotwórczym lub mutagennym. Są to w większości Stacje Paliw, w których pracownicy mają kontakt z benzenem oraz zakłady stolarskie, w którym ze względu na proces technologiczny zatrudnieni pracownicy są narażeni na pył drewna. Obecnie po zmianie przepisów prawnych i normalizacyjnych wszystkie pyły drewna (nie tylko pyły drewna twardego) są zakwalifikowane do czynników rakotwórczych. Do tej grupy zaliczono również prace związane z narażeniem na krzemionkę krystaliczną, spaliny emitowane z silników Diesla oraz na szkodliwe działanie olejów mineralnych użytych wcześniej w silnikach spalinowych wewnętrznego spalania w celu smarowania i schładzania części ruchomych silnika. W związku z tym, w porównaniu do lat ubiegłych, liczba zakładów z czynnikiem rakotwórczym wzrosła z 17 (w 2020 r.) do 34 zakładów w roku sprawozdawczym. Obecnie w 18 skontrolowanych zakładach pracuje w kontakcie lub w narażeniu na szkodliwy czynnik rakotwórczy ogółem 180 osób (w 2020 r. było 95), w tym 111 mężczyzn.

W przeszłości na terenie powiatu ząbkowickiego istniał zakład: Huta „Szklary” w Szklarach (całkowita likwidacja zakładu w styczniu 2001r.), w którym pracownicy byli narażeni na szkodliwe działanie pyłów zwłókniających pochodzenia krzemowo-azbestowego zawierających wolną krystaliczną krzemionkę i azbest. Do tej pory u byłych pracowników tego zakładu są stwierdzane choroby zawodowe związane z chorobami płuc, w tym w postaci pylic płuc azbestowych i krzemowych, zgrubień opłucnej oraz chorób nowotworowych płuc.

Obecnie na terenie powiatu ząbkowickiego podmioty prowadzące działalność gospodarczą nie stosują surowców zawierających azbest. Na naszym terenie azbest występuje głównie w postaci eternitowych poszyc dachowych. W roku sprawozdawczym nie przeprowadzono kontroli warunków pracy osób zatrudnionych przy zabezpieczaniu lub usuwaniu wyrobów zawierających azbest.

W 2022 roku nadzorem objęto również produkty kosmetyczne. Na terenie nadzorowanym przez PSSE w Ząbkowicach Śląskie ewidencją objęto 17 obiektów zajmujących się obrotem i 2 podmioty wytwarzające i konfekcjonujące produkty kosmetyczne. W tym zakresie przeprowadzono 2 kontrole w obiektach zajmujących się obrotem produktów kosmetycznych (sklepy) i wydano 1 decyzję administracyjną zakazującą udostępnianie na rynku produktów kosmetycznych zawierających w swoim składzie substancję niedozwoloną/zakazaną - pirytionian cynku. Wydano również 1 decyzję rachunkową obciążającą stronę za czas dokonania czynności kontrolnych w obiekcie.

4. Choroby zawodowe

W 2022 roku wpłynęło 10 zgłoszeń podejrzeń chorób zawodowych, przeprowadzono 13 dochodzeń/wizytacji w tych sprawach oraz wydano 10 decyzji, w tym 7 dotyczących stwierdzenia choroby zawodowej, 2 dot. braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej i 1 o umorzeniu postępowania w stosunku do zakładu, w którym w trakcie prowadzonego postępowania ustalono brak narażenia zawodowego związanego ze sposobem wykonywania pracy. W tym zakresie wydano również 10 postanowień dotyczących terminu załatwienia sprawy oraz sporządzono 44 karty oceny narażenia zawodowego.

Wydane decyzje o stwierdzeniu choroby zawodowej dotyczyły następujących chorób:

- przewlekłe choroby układu nerwowego wywołane sposobem wykonywania pracy: zespół cieśni w obrębie nadgarstka ręki prawej i lewej – wydano 1 decyzję – choroba została rozpoznana na stanowisku masarz-wędliniarz,
- choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa: borelioza – wydano 2 decyzje – choroba rozpoznana u 2 leśników,

- astma oskrzelowa – wydano 1 decyzję, dotyczyła rolnika – narażenie na pyły organiczne pochodzenia roślinnego i zwierzęcego,
- pylice płuc – wydano 3 decyzje: 2 o stwierdzeniu pylicy krzemowej i 1 o stwierdzeniu pylicy azbestowej – choroby rozpoznano u byłych pracowników Huty „Szkлары” w Szklarach (całkowita likwidacja zakładu w 2001r.) w wyniku narażenia na pyły zawierające azbest.

VII. BEZPIECZEŃSTWO ŻYWNOSCI

W zakresie bezpieczeństwa żywności w 2022 roku skontrolowano 423 obiekty spośród 1080 zarejestrowanych, gdzie przeprowadzono łącznie 652 kontrole. Pobrano 154 próbek żywności do badań laboratoryjnych. Wydano 194 decyzji merytorycznych w wyniku naruszenia wymagań higienicznych oraz dotyczących poprawy stanu technicznego oraz 282 decyzji płatniczych, a za zły stan sanitarny nałożono 44 mandatów karnych na kwotę 10300 zł.

Przy ocenie warunków sanitarnych kontrolowanych zakładów brano pod uwagę kryteria oceny sanitarnej obiektów żywności i żywienia, tj. m.in. stan higieniczny i wpływający na niego stan techniczny i porządkowy pomieszczeń, wyposażenia oraz otoczenia zakładu, jakość i identyfikowalność surowców wykorzystywanych do produkcji, jakość wody stosowanej do przygotowywania żywności, stan zdrowia personelu pracującego w kontakcie z żywnością, gospodarka odpadami, wdrożenie i stosowanie systemów kontroli wewnętrznej odpowiednio do rodzaju działalności: dobrej praktyki higienicznej (GHP), dobrej praktyki produkcyjnej (GMP) lub systemu analizy zagrożeń i krytycznych punktów kontroli (HACCP).

Stan sanitarny nadzorowanych obiektów żywności i żywienia jest bardzo zróżnicowany. Wynika to przede wszystkim z faktu, że przedsiębiorstwa działające rynku, w szczególności spożywczym, stanowią obszerną grupę zakładów produkcyjnych, usługowych, handlowych, transportowych, żywienia zbiorowego oraz związanych z funkcjonowaniem obiektów użyteczności publicznej (szpitale, żłobki, przedszkola, szkoły, domy opieki), zróżnicowaną skalą i etapem prowadzonej działalności.

W 2022 roku pobrano do badań laboratoryjnych 154 próbek w ramach urzędowej kontroli żywności i monitoringu.

Próbki zostały pobrane w następujących grupach zakładów: automaty do lodów – 5 próbek; ciastkarnie – 5 próbek; przetwórnice owocowo-warzywne – 7 próbek; zakłady przemysłu zbożowo-młynarskiego – 7 próbek; producenci pierwotni – 3 próbki; sklepy spożywcze – 112 próbek; apteki – 2 próbki; magazyny hurtowe – 8 próbek; inne obiekty obrotu żywnością – 2 próbki; miejsca obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością – 3 próbki.

Próbki zostały dostarczone do laboratoriów i przebadane w następujących kierunkach:

- WSSE Wrocław;
 - ✓ pozostałości pestycydów – 3 próbki,
 - ✓ materiały i wyroby do kontaktu z żywnością – 3 próbki,
 - ✓ oznaczenia skażeń promieniotwórczych – 2 próbki,
 - ✓ metale – 11 próbek,
 - ✓ histamina – 9 próbek,
 - ✓ mikrobiologia – 80 próbek,
- WSSE Wrocław/ WSSE Bydgoszcz;
 - ✓ obecność werotoksycznych Echerichia coli (STEC/VTEC) oraz obecność RNA specyficznego WZW A i Norowirusów (NoV) – 5 próbek,
- WSSE Szczecin;
 - ✓ gluten – 2 próbki,
- WSSE Poznań;
 - ✓ azotany – 3 próbki,
- WSSE Kielce;
 - ✓ WWA- 3 próbki,
- WSSE Katowice;
 - ✓ zawartość kwasów tłuszczowych nienasyconych – 2 próbki,
- WSSE Kraków;
 - ✓ zawartość witamin i składników mineralnych oraz innych substancji wykazujących efekt odżywczy - 2 próbki,
- WSSE Szczecin;
 - ✓ zawartość izomerów trans kwasów tłuszczowych – 1 próbka,
- WSSE Opole;
 - ✓ substancje dodatkowe – 10 próbek,
- WSSE Opole (Oddział w Kluczborku);
 - ✓ zawartość jodu/jodan potasu – 2 próbki,
- PSSE Ząbkowice Śląskie;
 - ✓ znakowanie – 2 próbki,
- WSSE Bydgoszcz/WSSE Gdańsk;
 - ✓ mikotosyny – 2 próbki,
- WSSE Gdańsk;
 - ✓ mikotosyny – 4 próbki,

- WSSE Warszawa;
 - ✓ pozostałości pestycydów – 2 próbki,
- Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego PZH w Warszawie;
 - ✓ 3-MCPD – 2 próbki,
 - ✓ akryloamid – 1 próbka,
- WSSE w Gorzowie Wielkopolskim;
 - ✓ akryloamid – 3 próbki.

1. Obiekty produkcji i obrotu żywności oraz żywienia zbiorowego

a) Zakłady produkcji żywności

Na terenie powiatu ząbkowickiego zarejestrowanych jest 481 zakładów produkcji żywności: 2 wytwórnie lodów, 3 automaty do lodów, 9 piekarni, 4 ciastkarnie, 1 przetwórnia owocowo-warzywna, 4 zakłady przemysłu zbożowo-młynarskiego, 1 wytwórnia tłuszczów roślinnych, 7 innych wytwórni żywności, 450 rolników w ramach produkcji pierwotnej i dostaw bezpośrednich oraz RHD). Przeprowadzono łącznie 40 kontroli w zakładach. W tej grupie obiektów wydano 16 decyzji administracyjnych nakazujących usunięcie uchybień sanitarnych, a najczęściej występującymi uchybieniami były:

- nieprawidłowy stan techniczny sufitów i ścian w pomieszczeniach produkcyjnych,
- urządzenia i sprzęt produkcyjny w złym stanie technicznym,
- brak aktualnych wyników badań gotowego wyrobu produkowanego przez zakład,
- brak bieżącej ciepłej wody, brak potwierdzenia jakości wody stosowanej w zakładzie,
- brak aktualnych szkoleń zatrudnionego personelu w zakresie GHP/GMP i HACCP.

Na szczególną uwagę zasługują:

- Silesian Grain Sp. z o.o. w Ziębicach, który zajmuje się przemiałem ziarna kukurydzy na mąkę i kasze z przeznaczeniem do dalszego przetwarzania dla przemysłu spożywczego. Produkty te mają zastosowanie głównie jako: substytuty słodu jęczmiennego w browarnictwie, surowiec do produkcji chrupek kukurydzianych czy snacków itd. Zakład zatrudnia 43 osoby. Zakład łączy nowoczesną technologię i doskonałe warunki uprawy kukurydzy jakie znajdują się na Dolnym Śląsku. Swoje produkty sprzedaje na teren całego kraju, do krajów UE (Niemcy, Czechy, Włochy, Francja, Wielka Brytania) oraz do krajów trzecich (Jordania, Izrael). Młyn wdrożył i pracuje zgodnie z systemem jakości HACCP. Silesian Grain dzięki przynależności do Grupy Ziębice ma zapewnione stałe dostawy ziarna kukurydzy o jakości odpowiedniej dla przemysłu spożywczego.

- Silesian Flour Sp. z o.o. w Ziębicach działający od 13 października 2015 r. w zakresie: przetwarzania mąk (mąka pszenna, mąka kukurydziana) w celu uzyskania produktów o zmodyfikowanej lepkości, wilgotności i granulacji z przeznaczeniem do dalszego przetwarzania w przemyśle spożywczym. Maksymalna wielkość produkcji: 60 ton/dobę. Wyroby są sprzedawane na teren Polski, do krajów UE (Holandia, Belgia) oraz do krajów trzecich (Jordania). Gotowe wyroby pakowane są w worki typu big-bag 1000 kg lub papierowe a' 25 kg. Wyroby zakładu są stosowane przez odbiorców do produkcji np. makaronów, panierek. Dodatkowo w 2017 r. uruchomiono w zakładzie dodatkową linię produkcyjną mieszanek produktów przemiału ziarna kukurydzy i pszenicy z innymi środkami spożywczymi (sól, pietruszka suszona nać, pieprz biały mielony). Maksymalna wydajność linii produkcyjnej: 24 tony/dobę. Mieszanki przeznaczone są do dalszego przetwarzania przez odbiorców przemysłu spożywczego (np. panierki do ryb, mięsa drobiowego). Zakład wdrożył certyfikowane systemy: HACCP, BRC.

W 2022 roku przeprowadzono 4 kontrole sanitarne w zakładach. Nie nakładano mandatów karnych na kierujących zakładami. Stan czystości i porządku był bez zastrzeżeń.

Kolejnym znaczącym zakładem jest Zakład Masfrost „Ziębice” Sp. z o. o. w Ziębicach jest producentem mrożonych warzyw i mieszanek warzywnych (por, seler, marchew, groszek zielony, brukselka, pietruszka, kalafior, fasolka szparagowa, kukurydza, bób). Towar przeznaczony jest na rynek krajowy dla dużych sieci handlowych, kraje UE (Niemcy, Holandia, Słowacja, Czechy, Węgry, Belgia) oraz Zjednoczone Emiraty Arabskie, Republika Południowej Afryki, Kolumbia i Kanada. Wielkość produkcji jest zmienna i zależna od zamówień, dostępności surowca, warunków atmosferycznych. Wykorzystywane surowce pozyskiwane są od kontraktowanych plantacji powiatu ząbkowickiego lub kupowane do konfekcjonowania z innych zakładów. Przeprowadzono 1 kontrolę sanitarną. Nie wydano decyzji administracyjnej dotyczącej poprawy stanu technicznego. Zakład zatrudnia w sezonie 180 osób. Nie nakładano mandatów karnych. Dodatkowo pobrano do badań laboratoryjnych 7 próbek gotowego wyrobu w zakładzie – wyniki prawidłowe. Zakład opracował i wdrożył zasady systemu HACCP.

b) Zakłady obrotu żywnością

W grupie obrotu żywnością zewidencjonowano 377 obiektów, w tym: 210 sklepów, 5 kiosków, 3 magazynów hurtowych, 99 środków transportu, 44 innych obiektów obrotu żywnością i 16 aptek.

W tej grupie obiektów prowadzono kontrole kompleksowe wg arkusza oceny stanu sanitarnego zakładu obrotu żywnością oraz kontrole sprawdzające i tematyczne/interwencyjne oraz w związku z powiadomieniami alarmowymi w ramach systemu RASFF.

Przeprowadzono 355 kontroli oraz wydano 62 decyzje administracyjne nakazujące usunięcie uchybień sanitarnych.

Dodatkowo w ramach urzędowej kontroli żywności pobrano do badań laboratoryjnych 124 próbki środków spożywczych wprowadzanych do obrotu. Za zły stan sanitarny nałożono 28 mandatów karnych na kwotę 5750 zł.

Podczas kontroli sprawdzano stan sanitarno-higieniczny, techniczny, higienę osobistą zatrudnionych pracowników, orzeczenia lekarskie, magazynowanie środków spożywczych, ciągłość łańcucha chłodniczego, segregację żywności, znakowanie żywności oraz dokumentację w ramach systemu HACCP i identyfikację produktów spożywczych w szczególności mięsa i wędlin.

Dodatkowo szczególną uwagę zwracano na sposób zagospodarowania produktów przeterminowanych oraz odpadów oraz sprzedaż żywności nieopakowanej.

Najczęściej stwierdzanymi uchybieniami w tej grupie obiektów były:

- brak zachowanej higieny magazynowania i sprzedaży żywności,
- nieprawidłowy stan sanitarny i techniczny pomieszczeń oraz urządzeń,
- brak aktualnych orzeczeń lekarskich zatrudnionego personelu,
- nieprawidłowy stan sanitarny bezpośredniego otoczenia obiektu,
- brak prawidłowej odzieży ochronnej zatrudnionego personelu,
- nieprawidłowe warunki przechowywania żywności w urządzeniach chłodniczych,
- brak bieżących zapisów z zakresu GHP oraz systemu HACCP.

c) Zakłady żywienia zbiorowego

W grupie zakładów żywienia zbiorowego w 2022 roku w ewidencji było 216 zakładów, w tym 147 zakładów żywienia zbiorowego otwartego oraz 69 zakładów żywienia zbiorowego zamkniętego, w których przeprowadzono 248 kontroli oraz wydano 65 decyzji administracyjnych nakazujące usunięcie uchybień sanitarnych. Za zły stan sanitarny nałożono 16 mandatów karnych na kwotę 4550 zł. Dodatkowo kontrolą objęto przede wszystkim zakłady zbiorowego żywienia wysokiego ryzyka, wytypowane na podstawie przeprowadzonej analizy zagrożeń i ich wpływu na zdrowie ludzi oraz zgłaszane w ramach interwencji przez konsumentów, dotyczących:

- niewłaściwej jakości zdrowotnej produktów wykorzystywanych przy produkcji;
- niewłaściwej higieny personelu i nieprzestrzegania higieny podczas produkcji posiłków;
- niewłaściwego stanu sanitarno-technicznego zakładu;
- niewłaściwej gospodarki odpadami.

W tej grupie obiektów prowadzono postępowania administracyjne na stan techniczny pomieszczeń, sprzętu produkcyjnego, na badanie wyrobu gotowego nietrwałego mikrobiologicznie oraz opracowanie procedur opartych na zasadach systemu HACCP.

Nieprawidłowości stwierdzone podczas kontroli:

- nieprawidłowy stan techniczny,

- brak czystości bieżącej,
- niewłaściwe warunki przechowywania żywności, w tym brak segregacji,
- brak orzeczeń lekarskich dla celów sanitarno-epidemiologicznych,
- brak przestrzegania procedur i instrukcji opracowanych w ramach GHP/GMP systemu HACCP, brak wymaganych procedurami zapisów;
- brak potwierdzenia jakości wody stosowanej w zakładzie.

Dodatkowo podczas kontroli przeprowadzanych w jednostkach systemu oświaty sprawdzano realizację wymogów zawartych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 roku w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach. Nieprawidłowości z powyższego zakresu omawiano z osobami odpowiedzialnymi w jednostkach systemu oświaty podczas przedstawiania wyników kontroli.

VIII. OBIEKTY I TRASY TURYSTYCZNE

W powiecie ząbkowickim znajdują się następujące miejscowości o znaczeniu turystycznym: Ząbkowice Śląskie, Ziębice, Złoty Stok, Bardo, Srebrna Góra, Kamieniec Ząbkowicki i Henryków. W sezonie letnim kontrole skierowane były głównie na stan sanitarny bazy noclegowej oraz miejsc wypoczynku i rekreacji wodnej.

1. Obiekty produkcji i obrotu żywności oraz żywienia zbiorowego

Na terenie gmin powiatu ząbkowickiego znajdują się obiekty obrotu żywnością oraz żywienia zbiorowego ważne ze względu na lokalizację przy trasach turystycznych o zwiększonym ruchu w sezonie letnim. Najważniejsze dla ruchu turystycznego są gminy: Ząbkowice Śląskie, Bardo, Złoty Stok i Stoszowice. Przez gminę Ząbkowice Śląskie i Bardo przebiega droga krajowa nr 8, będąca kluczowym szlakiem komunikacyjnym w kierunku bogatej w atrakcje turystyczne Kotliny Kłodzkiej. Znaczna część turystów docenia walory turystyczne miejscowości naszego powiatu, takie jak ruiny zamku i Krzywą Wieżę w Ząbkowicach Śląskich, czy sanktuarium w Bardzie.

W Bardzie nadzorem sanitarnym związanym z ruchem turystycznym objęto następujące obiekty:

- Dom Wypoczynkowy „BRIDO” w Bardzie , ul. Grunwaldzka 41,
- Restauracja-Zajazd „Hajduk” w Bardzie, Opolnica 51,
- Hotel „BARDO w Bardzie , ul. Lipowa 5,
- Sklep Żabka w Bardzie, ul. Kolejowa 20,
- SKI RAFT w Bardzie, ul. Skalna,

- P&W Sport - Punkt małej gastronomii w Bardzie ul. Grunwaldzka.

Duże znaczenie turystyczne posiada miasto Złoty Stok z udostępnioną do zwiedzania turystom nieczynną kopalnią złota, parkiem linowym oraz trasami rowerowymi. Przez gminę Złoty Stok przebiega droga krajowa nr 46 łącząca województwa południowe i południowo-wschodnie z Kotliną Kłodzką, stanowiąc ważny szlak komunikacyjny.

Ważniejsze dla miejscowości obiekty żywienia i żywności objęte nadzorem sanitarnym to:

- Pizzeria „Palermo” w Złotym Stoku, ul. Polna 3,
- Zajazd „Darz Bór” w Złotym Stoku,
- Karczma „W Starej Kuźni” w Złotym Stoku, ul. Złota 7,
- Żywnienie Zbiorowe w Złotym Stoku, ul. Chemików 8,
- Bar „Apetit” w Złotym Stoku, ul. Kłodzka 1,
- Biedronka nr B 4172 w Złotym Stoku, ul. Działkowa 8,
- Stoisko sprzedaży na stacji paliw „ORLEN” w Złotym Stoku, ul. Sudecka 22.

Znaczenie turystyczne posiada także gmina Stoszowice, w związku z walorami turystycznymi miejscowości Srebrna Góra, posiadającej dużą bazę noclegowo-gastronomiczną. Od kilku lat notowany jest tutaj zwiększony ruch turystyki rowerowej ze względu na trasy rowerowe.

Skontrolowano tutaj ważniejsze dla bezpieczeństwa żywienia i żywności obiekty:

- Restauracja „Koniuszy” w Srebrnej Górze, ul. Kolejowa 13,
- Restauracja „Sokółka” w Srebrnej Górze, ul. Letnia 25,
- Villa „Hubertus” w Srebrnej Górze, ul. Kręta 2,
- Sklep spożywczy w Srebrnej Górze, ul. Letnia 14,
- Restauracja „ILUZJA” w Srebrnej Górze, ul. Krótka 1,
- Mała gastronomia, ul. Kręta 4, 57-215 Srebrna Góra,
- Ruchomy punkt małej gastronomii, Bike Experts, 57-215 Srebrna Góra,
- Centrum Turystyki Niekonwencjonalnej w Srebrnej Górze, ul. Górne Miasto 3a.

W sumie w zakładach żywnościowo – żywieniowych zlokalizowanych przy trasach turystycznych przeprowadzono 26 kontroli w 21 obiektach i wydano 9 decyzji administracyjnych w celu usunięcia nieprawidłowości. W związku ze stwierdzonymi podczas kontroli wykroczeniami nałożono 10 mandatów karnych na kwotę 2400 zł. W trakcie czynności kontrolnych w 2022 r., stwierdzano uchybienia sanitarne takie jak:

- niewłaściwy stan sanitarny pomieszczeń,
- urządzenia i wyposażenie zakładu w niewłaściwym stanie technicznym,
- ściany, sufity i podłogi w pomieszczeniu zakładu w niewłaściwym stanie technicznym,

- brak opracowanych procedur postępowania z odpadami poprodukcyjnymi zawierającymi produkty pochodzenia zwierzęcego oraz z odpadami III kategorii,
- brak udokumentowanej jakości mikrobiologicznej wody oraz wyrobu gotowego nietrwałego mikrobiologicznie.

2. Stan sanitarny bazy noclegowej

W ewidencji znajdują się:

- 3 obiekty posiadające zaszeregowania do rodzaju hotel kategorii ******(1) lub *******(2) oraz 1 pensjonat – 3 obiekty zostały skontrolowane (łącznie 5 kontroli) ocenione pozytywnie,
- 69 obiektów nieskategoryzowanych - obiekty hotelarskie – 45 (w tym 1 obiekt działający sezonowo w okresie maj – wrzesień), gospodarstwa agroturystyczne - 18, pokoje gościnne – 6. Skontrolowano 33 obiekty. Przeprowadzono łącznie 32 kontrole sanitarne.

Nieprawidłowości w stanie sanitarno-porządkowym stwierdzono w 3 obiektach – nieprawidłowości dotyczyły braku badań z instalacji wody ciepłej w zakresie oznaczenia bakterii *Legionella* sp. W ramach prowadzonego postępowania nakazowego właściciele obiektów wykonali badania i przedstawili sprawozdania.

Pozostałe skontrolowane obiekty były w dobrym stanie higieniczno-sanitarnym.

3. Urządzenia i obiekty rekreacji wodnej

Na terenie powiatu w 2022 funkcjonowały 2 pływalnie.

Pływalnia kryta „Słoneczny Park Wodny” w Ząbkowicach Śląskich - obiekt składa się z niecek: sportowej, rekreacyjnej, brodzika, 2 jacuzzi, zjeżdżalni z wanną hamowną oraz uruchomionym w ubiegłym roku saunarium z 2 basenami schładzającymi.

Zarządca pływalni realizował obowiązki określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 2 grudnia 2015 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach, wykonywał badania w ramach kontroli wewnętrznej zgodnie z zatwierdzonymi harmonogramami poboru próbek wody basenowej opracowanymi na 2022 rok. W lipcu wykonano badania w ramach nadzoru sanitarnego (pobrano 29 próbek), które wykazały przydatność wody do kąpieli. Każdorazowo po wykonaniu badań jakości wody na pływalni informował w komunikatach o jej przydatności do kąpieli, umieszczonych w widocznym miejscu dla korzystających.

Pływalnia mieszana - w obiekcie Hotel Bardo. W skład pływalni wchodzi 2 niecki zakryte: niecka basenowa i niecka wyposażona w urządzenia wytwarzające aerozol wodno-powietrzny (wanna z hydromasażem, tzw. jacuzzi) oraz niecka zewnętrzna odkryta, działająca sezonowo, w okresie czerwiec - wrzesień. W czasie nieużytkowania niecka zewnętrzna jest zakrywana szczelną, przesuwaną kopułą (zadaszenie), chroniącą przed wpływem warunków atmosferycznych.

W ramach nadzoru sanitarnego, w czerwcu przeprowadzono kontrolę jakości wody do kąpiel. Pobrano do badań 13 próbek. Badania wody wykazały dobrą jej jakość w zakresie oznaczonych parametrów mikrobiologicznych oraz fizykochemicznych.

4. Tereny rekreacyjne, trasy turystyczne, przystanie wodne

W 2022 roku spośród 45 obiektów będących w ewidencji (place zabaw i siłownie zewnętrzne, parki, błonie, trasy turystyczne, przystanie wodne) skontrolowano 29 obiektów (przeprowadzono 10 kontroli).

Uchybienia stanu technicznego stwierdzono na 2 placach zabaw w gminie Kamieniec Ząbkowickim. Zobowiązano właściciela obiektu do usunięcia stwierdzonych uchybień, który poinformował o wykonaniu zaleceń pokontrolnych.

W ubiegłym roku pobrano również 3 próbki piasku do badań mikrobiologicznych z piaskownicy:

- na placu zabaw ul. Jasna w Ząbkowicach Śl. (Osiedle Słoneczne), sprawozdanie z badań potwierdziło bezpieczeństwo sanitarne piasku,
- na placu zabaw przy Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Ząbkowicach Śląskich ul. Proletariaczyków 9, sprawozdanie z badań potwierdziło bezpieczeństwo sanitarne piasku,
- na placu zabaw przy przedszkolu w Brzeźnicy 78, sprawozdanie z badań potwierdziło bezpieczeństwo sanitarne piasku.

5. Stan sanitarny obiektów i środków transportu

Nadzorem objęty jest 1 dworzec autobusowy. W trakcie kontroli stwierdzono uszkodzone ławki dla podróżnych przy peronach autobusowych i przed wejściem do poczekalni.

Właściciela zobowiązano do podjęcia działań naprawczych i powiadomienia o nich PPIS w Ząbkowicach Śląskich – otrzymano informację zwrotną o częściowym usunięciu uchybień.

Nadzorem objętych jest 8 obiektów służących wykonywaniu czynności związanych z obsługą podróżnych, w tym: dworce kolejowe - 2, stacje kolejowe – 5, przystanek kolejowy – 1. Zarząd nad częścią obiektów, w określonym zakresie tj. stanu sanitarnego poczekalni i ustępów lub stanu sanitarnego peronów, przejść dla podróżnych i terenów otaczających, sprawują dwa przedsiębiorstwa. W obiektach przeprowadzono 4 kontrole, w 5 obiektach.

Uchybienia w stanie technicznym stwierdzono w 2 obiektach:

- Dworzec Kolejowy w Ząbkowicach Śląskich,
- Stacja Kolejowa w Starczowie.

Zarządcę obiektów zobowiązano do podjęcia działań naprawczych. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ząbkowicach Śląskich został poinformowany o usunięciu części uchybień i terminie wykonania pozostałych.

W 2022 r. przeprowadzono 2 kontrole sanitarne wiat przystankowych w 2 gminach: Kamieniec Ząbkowicki i Ciepłowody, w trakcie których skontrolowano łącznie 28 wiat. Stwierdzono uchybienia w stanie technicznym 15 wiat. Właściciele obiektów zobowiązano do podjęcia działań naprawczych. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ząbkowicach Śląskich został poinformowany o usunięciu części uchybień i terminie wykonania pozostałych. Wszystkie skontrolowane wiaty i przystanki były oznakowane zakazem palenia wyrobów tytoniowych i papierosów elektronicznych.

Ponadto skontrolowano stan sanitarny 29 środków transportu:

- - autobusy komunikacji publicznej 14, - autobusy turystyczne – 2, ich stan sanitarny oceniono jako dobry,
- - samochody do przewozu zwłok i szczątków - skontrolowano 13, nie stwierdzono nieprawidłowości.

IX. PLACÓWKI NAUCZANIA I WYCHOWANIA

Nadzorem sanitarnym w 2022 roku objęto 5 żłobków (1 z nich został w ciągu roku zlikwidowany), 1 klub dziecięcy, 18 przedszkoli, 11 szkół podstawowych, 2 licea ogólnokształcące, 1 branżową szkołę I stopnia oraz 8 zespołów szkół, w których funkcjonuje 9 przedszkoli, 6 szkół podstawowych, 2 technika, 1 liceum ogólnokształcące, 2 szkoły branżowe I stopni, 2 warsztaty szkolne, 1 internat.

Nadzorem sanitarnym objęto również 1 specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy wraz z internatem, 2 placówki opiekuńczo-wychowawcze, 1 ośrodek szkolenia i wychowania oraz 1 powiatowe centrum poradnictwa psychologiczno-pedagogicznego. Ponadto przeprowadzono 7 kontrole w zakresie przygotowania szkół do rozpoczęcia nowego roku szkolnego, a także 4 kontrole sprawdzające.

W ubiegłym roku wspólnie z pracownikami Sekcji Bezpieczeństwa Żywności, Żywności i Produktów Kosmetycznych skontrolowano 20 turnusów wypoczynku dla dzieci i młodzieży.

1. Szkoły podstawowe, gimnazja i szkoły ponadgimnazjalne

1) Szkoły funkcjonujące samodzielnie

Do skontrolowanych szkół podstawowych uczęszczało ogółem 3093 uczniów.

Przeprowadzono 18 kontroli sanitarnych, w tym 12 kontroli oceniających placówkę całościowo pod kątem sanitarno-porządkowym i technicznym oraz 6 kontroli w zakresie przygotowania szkół do rozpoczęcia nowego roku szkolnego. Ponadto przeprowadzono 4 kontrole sanitarne, w tym 1 kontrola sprawdzająca w 3 szkołach ponadpodstawowych funkcjonujących samodzielnie.

Skontrolowane szkoły podłączone są do sieci wodociągowych. Siedem szkół jest podłączonych do sieci kanalizacyjnej, a pozostałe cztery posiadają podłączenie do zbiornika bezodpływowego (szamba).

W 3 skontrolowanych szkołach podstawowych stwierdzono niewłaściwy stan techniczny pomieszczeń oraz placu zabaw. Nieprawidłowości dotyczyły ubytków tynków i zniszczonych powłok malarskich na ścianach w sali lekcyjnej, w szatni, obok sali gimnastycznej, ubytków i nierówności parkietu na sali gimnastycznej, a także nierównej nawierzchni z płyt gumowych na placu zabaw. Zostały wszczęte postępowania administracyjne oraz wydane decyzje administracyjne nakazujące usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości. Ponadto w internacie znajdującym się w liceum ogólnokształcącym stwierdzono niewłaściwy stan sanitarno-techniczny powłok malarskich na ścianach w pokojach mieszkalnych oraz w łazienkach. Stwierdzone nieprawidłowości zostały usunięte zgodnie z wyznaczonym w decyzji administracyjnej terminem. W pozostałych szkołach zapewniono prawidłowy stan sanitarno-higieniczny i porządkowy pomieszczeń.

W 3 szkołach podstawowych stwierdzono brak podpisanego przez organy prowadzące szkoły porozumień z podmiotem wykonującym działalność leczniczą udzielającym świadczeń zdrowotnych w zakresie leczenia stomatologicznego dla dzieci. Zostały wszczęte postępowania administracyjne oraz wydane decyzje administracyjne nakazujące wykonanie ww. obowiązku. Organy prowadzące te szkoły zawarły porozumienia z podmiotem, który wykonuje działalność leczniczą w zakresie leczenia stomatologicznego dla dzieci – tzw. dentobus.

W każdej szkole jest zapewniona możliwość pozostawienia podręczników i przyborów szkolnych – w 7 szkołach zapewniono uczniom szafki z indywidualnymi skrytkami, natomiast w 4 szkołach zapewniono inne miejsce na pozostawienie podręczników i przyborów szkolnych tj. szafy i regały w salach lekcyjnych. W 4 szkołach oceniono dostosowanie mebli do warunków antropometrycznych uczniów, nie stwierdzono nieprawidłowości – oceniono 113 stanowisk dla uczniów w 5 oddziałach. Gabinety profilaktyki zdrowotnej znajdowały się w 6 skontrolowanych szkołach, w czterech szkołach profilaktyczną opiekę zdrowotną nad uczniami zapewniono w pomieszczeniach zastępczych, a w jednej szkole „poznu” jest świadczona poza terenem placówki.

We wszystkich skontrolowanych szkołach podstawowych zapewniono dożywianie – do 5 szkół posiłki były dowożone przez firmę cateringową, natomiast w pozostałych 6 placówkach obiady były przygotowywane na miejscu. Ciepłe posiłki w szkole spożywało ogółem 1467 uczniów - 144 uczniów korzystało z posiłków dofinansowanych przez gminę.

2) Zespoły szkół

Na terenie powiatu ząbkowickiego funkcjonuje 9 zespołów szkół, w tym 1 placówka specjalna (1 szkoła podstawowa), 2 zespoły szkół ponadpodstawowych (1 liceum, 2 technika, 2 branżowe szkoły I stopnia, 2 warsztaty szkolne, 1 internat), 6 zespołów szkół podstawowych (6 szkół podstawowych, 9 przedszkoli i oddziałów przedszkolnych).

Do wszystkich typów skontrolowanych szkół uczęszczało ogółem 2757 uczniów. Zostało przeprowadzonych 14 kontroli sanitarnych, w tym 1 kontrola w zakresie przygotowania szkoły do rozpoczęcia nowego roku szkolnego, 1 kontrola sprawdzająca oraz 1 kontrola przeprowadzona w celu wydania opinii sanitarnej dla tymczasowego schroniska młodzieżowego organizowanego w zespole szkół.

Skontrolowane zespoły szkół podłączone są do sieci wodociągowych. Sześć zespołów szkół są podłączone do sieci kanalizacyjnej, a kolejna dwa posiadają podłączenie do zbiornika bezodpływowego (szambo). Nieodpowiedni stan sanitarno-techniczny powłok malarskich oraz tynków na ścianach i sufitach stwierdzono w łazienkach znajdujących się w budynku warsztatów szkolnych. Podczas kontroli sprawdzającej stwierdzono wykonanie nałożonego obowiązku. Podczas kontroli jednego z zespołów szkół stwierdzono brak podpisanego przez organ prowadzący szkołę porozumienia z podmiotem wykonującym działalność leczniczą udzielającym świadczeń zdrowotnych w zakresie leczenia stomatologicznego dla dzieci. W pozostałych skontrolowanych placówkach zapewniono prawidłowy stan sanitarno-higieniczny i techniczny.

3) Pomiary natężenia oświetlenia sztucznego

Brak aktualnych pomiarów natężenia oświetlenia sztucznego stwierdzono w 1 szkole podstawowej, zostało wszczęte postępowanie administracyjne i wydano odpowiednią decyzję administracyjną.

4) Higiena procesu nauczania

Oceniono dostosowanie sprzętu meblowego do wzrostu dzieci i młodzieży dla 330 stanowisk w 16 placówkach. Podczas kontroli sanitarnej w przedszkolu stwierdzono niepoprawnie zestawione ze sobą rozmiary stolików i krzesełek w sali dla dzieci. W decyzji administracyjnej nakazano dostosowanie mebli przedszkolnych do wymagań ergonomii. Podczas kontroli sprawdzającej stwierdzono wykonanie tego obowiązku. W większości placówek sprzęt meblowy był w dobrym stanie technicznym. W 1 przedszkolu znajdującym się w zespole szkolno-przedszkolnym w sali dla dzieci stwierdzono drobne ubytki i uszkodzenia blatów stolików.

W wystąpieniu do dyrekcji szkoły wskazano, aby podjąć kroki zmierzające do poprawy stanu sanitarno-technicznego stolików. Dyrekcja szkoły pisemnie poinformowała o zakupie nowych stolików.

W 22 placówkach tj. w 218 oddziałach szkolnych oceniono tygodniowe rozkłady lekcji w aspekcie zapewnienia wymogów higieny procesu nauczania - nie stwierdzono niezgodności.

5) Profilaktyczna opieka zdrowotna w szkołach

Na 22 skontrolowane szkoły gabinety profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej znajdują się w 13 placówkach. W 7 szkołach zapewniono profilaktyczną opiekę zdrowotną w pomieszczeniach zastępczych na terenie obiektu (pokój nauczycielski, pokój pedagoga), a w 2 placówkach „poznu” jest świadczona poza terenem placówki.

6) Ocena infrastruktury do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego

Na 22 skontrolowane placówki trzy szkoły posiadały tylko po jednym obiekcie sportowym tj. salę gimnastyczną lub salę rekreacyjno-zastępczą. W 5 placówkach znajduje się sala gimnastyczna wraz z boiskiem, natomiast w 3 szkołach znajdują się sale rekreacyjno-zastępcze wraz z boiskiem. Trzy szkoły dysponowały salą gimnastyczną, salą zastępczą oraz boiskiem. Szkolny zespół sportowy z boiskiem posiada 8 z 22 skontrolowanych placówek, w 5 z nich uczniowie mają możliwość korzystania z natrysków.

Z obiektów sportowych znajdujących się poza terenem placówki korzysta 5 szkół podstawowych, 2 zespoły szkół oraz 1 szkoła ponadpodstawowa – w tych szkołach zorganizowano zajęcia wychowania fizycznego również na sali gimnastycznej oraz boisku poza placówką, a także na basenie miejskim.

7) Dożywianie uczniów

W 2022 r. 18 skontrolowanych szkół prowadziło dożywianie dla 2291 uczniów – były to posiłki jedno lub dwudaniowe. W 9 szkołach posiłki były przygotowywane na miejscu, natomiast do 9 placówek obiady były dowożone przez firmy cateringowe. Śniadania szkolne organizowane są w 1 szkole ponadpodstawowej – korzysta z nich 93. Z posiłków refundowanych przez miejscowe ośrodki opieki społecznej oraz gminne komisje antyalkoholowe skorzystało 238 uczniów.

8) Nadzór nad gospodarką nad substancjami chemicznymi w szkołach

W 7 skontrolowanych placówkach tj. w 3 szkołach podstawowych, 2 liceach ogólnokształcących oraz w 2 zespołach szkół stwierdzono stosowanie niebezpiecznych substancji i preparatów chemicznych. Placówki posiadały aktualny spis posiadanych substancji chemicznych i ich mieszanin.

2. Przedszkola i żłobki

W 2022 r. przeprowadzono kontrole sanitarne w 5 żłobkach oraz w 1 klubie dziecięcym. W połowie 2022 r. został zamknięty 1 żłobek niepubliczny – decyzja właściciela. Do placówek uczęszczało 190 dzieci. W skontrolowanych placówkach stwierdzono odpowiedni stan higieniczno-sanitarny oraz techniczny pomieszczeń i wyposażenia. Wszystkie skontrolowane placówki były podłączone do wodociągu miejskiego, natomiast do centralnej sieci kanalizacyjnej podłączonych było 5 placówek, 1 żłobek podłączony był do bezodpływowego zbiornika tj. szamba.

W ubiegłym roku skontrolowano 18 przedszkoli, przeprowadzono również 2 kontrole sprawdzające. Do przedszkoli publicznych i niepublicznych uczęszczało w sumie 1386 dzieci. Skontrolowane placówki podłączone są do miejskich sieci wodociągowych, do centralnej sieci kanalizacyjnej podłączonych jest 13 placówek, natomiast 4 placówki posiadają zbiorniki bezodpływowe (szamba), a 1 przedszkole odprowadza ścieki do własnej ekologicznej oczyszczalni ścieków. W prawie wszystkich placówkach zapewniono dostęp do ciepłej bieżącej wody użytkowej. Podczas kontroli w jednym przedszkolu publicznym stwierdzono brak ciepłej bieżącej wody przy umywalkach w 1 łazience dla dzieci. Według wyjaśnień dyrektora placówki ustalono, że w przeddzień kontroli sanitarnej doszło do usterki przepływowego podgrzewacza elektrycznego. Zostało wszczęte postępowanie administracyjne w tej sprawie. W kolejnych dniach dyrekcja pisemnie poinformowała o usunięciu awarii podgrzewacza elektrycznego. Przed wydaniem decyzji administracyjnej przeprowadzono kontrolę sprawdzającą, następnie umorzono postępowanie administracyjne.

W 11 przedszkolach oceniono dostosowanie mebli do warunków antropometrycznych przedszkolaków, oceniono 211 stanowisk.

W 1 przedszkolu publicznym stwierdzono uchybienia techniczne dotyczące nieodpowiedniego stanu technicznego podłóg w salach zajęć dla dzieci, a także niewłaściwego stanu sanitarno-higienicznego i technicznego ścian i sufitów w łazience dla dzieci. W tej sprawie zostało wszczęte postępowanie administracyjne oraz wydana decyzja nakazująca usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości. W innym przedszkolu publicznym w trakcie kontroli stwierdzono nieodpowiedni stan sanitarno-higieniczny i techniczny ścian, sufitów, futryn oraz urządzeń higieniczno-sanitarnych tj. misek ustępowych w łazience dla dzieci. Ponadto w dwóch salach dla dzieci stwierdzono niewłaściwie zestawione ze sobą rozmiary stolików i krzesełek, niezgodnie z zasadami ergonomii. Wydano decyzję administracyjną nakazującą usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości. Wszystkie uchybienia zostały usunięte w terminie wynikającym z decyzji.

3. Internaty i bursy, zakłady z pobytem całodobowym

Funkcjonujący na terenie powiatu ząbkowickiego Ośrodek Szkolenia i Wychowania OHP posiada limit miejsc dla 80 wychowanków. W dniu kontroli w ośrodku przebywało 58 wychowanków. Obiekt posiada zaplecze kuchenne z pełnym – całodobowym wyżywieniem oraz internat z pokojami mieszkalnymi, zapleczem sanitarnym oraz aneksem kuchennym na każdym piętrze. Pokoje mieszkalne dla 2-3 osób, wyposażone są w łóżka pojedyncze, szafy ubraniowe, szafki nocne, kosze na śmieci, zmiotki. Stan sanitarno-porządkowy w 2022 roku nie budził zastrzeżeń.

Internat posiada również placówka Katolickiego Liceum Ogólnokształcącego. Limit miejsc wynosi około 98, w dniu kontroli przebywało w internacie 79 wychowanków. Podczas kontroli sanitarnej stwierdzono nieodpowiedni stan sanitarno-techniczny tynków oraz powłok malarskich na ścianach i sufitach w pokojach mieszkalnych dla chłopców, a także w pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych. Zostało wszczęte postępowanie administracyjne oraz wydano decyzję administracyjną nakazującą usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości. Kontrola sprawdzająca wykazała wykonanie w wyznaczonym terminie wszystkich nieprawidłowości zawartych w decyzji.

W 2022 r. przeprowadzono 1 kontrolę sanitarną w specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym. W placówce znajduje się przedszkole specjalne, szkoła podstawowa specjalna, branżowa szkoła I stopnia oraz szkoła przysposabiająca do pracy. W obiekcie zapewnione jest całodobowe wyżywienie. Podczas kontroli sanitarnej stwierdzono w dwóch pomieszczeniach łuszczącą się powłokę malarską na ścianie oraz plamę, zaciek na suficie. W wystąpieniu do dyrekcji placówki wskazano, aby podjąć kroki zmierzające do poprawy stanu sanitarno-technicznego tych pomieszczeń. W odpowiedzi na pismo strona zapewniła, że w okresie wakacyjnym zostaną przeprowadzone prace naprawcze polegające na usunięciu stwierdzonych uchybień.

4. Inne obiekty

W ubiegłym roku sprawozdawczym przeprowadzono 2 kontrole sanitarne w dwóch placówkach opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego – nie stwierdzono nieprawidłowości. W obiektach zapewnione są właściwe warunki higieniczno-sanitarne oraz techniczne.

5. Wypoczynek dzieci i młodzieży

Podobnie jak w latach ubiegłych szczególnym nadzorem sanitarnym objęto placówki, w których odbywają się turnusy wypoczynku dzieci i młodzieży. Podczas ferii zimowych przeprowadzono 2 kontrole sanitarne 2 turnusów wypoczynku zimowego.

Na obu wypoczynkach prowadzono dożywianie dla uczestników.

Na 1 turnusie stwierdzono brak do wglądu dokumentacji medycznej personelu zatrudnionego na wypoczynku, wydano w tej sprawie odpowiednie zalecenia.

W trakcie przerwy wakacyjnej skontrolowano ogółem 18 turnusów wypoczynku letniego, wraz z pracownikami Sekcji Bezpieczeństwa Żywności przeprowadzono 20 kontroli sanitarnych turnusów wypoczynku letniego. Na trzech turnusach wypoczynku letniego stwierdzono brak aktualnej dokumentacji medycznej personelu – wydano zalecenia. Ogółem w skontrolowanych turnusach wypoczynku zimowego oraz letniego na terenie powiatu ząbkowickiego wzięło udział 701 uczestników.

W 2022 roku stan sanitarny placówek nie budził zastrzeżeń. Nie odnotowano braków środków do utrzymania higieny osobistej oraz środków czystości i dezynfekcyjnych. Na terenie powiatu ząbkowickiego nie stwierdzono "dzikich form" wypoczynku. Nie prowadzono postępowania administracyjnego oraz nie nakładano grzywn w drodze mandatu karnego na kierowników wypoczynków.

W ramach zapewnienia bezpiecznego wypoczynku dzieci i młodzieży w okresie letnim i zimowym przeprowadzano wspólne kontrole z pracownikiem pionu Oświaty Zdrowotnej.

Podczas kontroli wypoczynków przeprowadzano pogadanki na temat zagrożeń w okresie letnim, przekazano materiały edukacyjne dotyczące niektórych chorób między innymi: chorób pasożytniczych, zatruc pokarmowych, chorób przenoszonych przez kleszcze, a także materiały na temat bezpiecznego wypoczynku, dopalaczy czy antybiotyków.

6. Wnioski

Ogólna ocena stanu sanitarno-porządkowego oraz sanitarno-technicznego placówek oświatowych znajdujących się na terenie powiatu ząbkowickiego w 2022 roku była dobra.

Wydano 8 decyzji administracyjnych dotyczących m.in. nie zapewnienia dostępu do leczenia stomatologicznego dla uczniów, stanu technicznego w salach lekcyjnych oraz w pomieszczeniach do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego, stanu technicznego podłóg w salach zajęć w przedszkolu, braku aktualnych pomiarów natężenia oświetlenia sztucznego, stanu sanitarno-higienicznego i technicznego w pokojach mieszkalnych w internacie dla uczniów, a także stanu sanitarno-higienicznego toalet. Ponadto wydano 5 decyzji dotyczących zmiany terminu wykonania nałożonych decyzją obowiązków. Na dyrektorów placówek nie nakładano grzywn w postaci mandatów karnych.

W roku 2022 r. do placówek oświatowo-wychowawczych, w których zostały przeprowadzone kontrole sanitarne uczęszczało łącznie 8405 dzieci i uczniów, a z skontrolowanych turnusów wypoczynku letniego skorzystało łącznie 701 osób.

W związku z zapobieganiem rozprzestrzenianiu się wirusa SARS-CoV-2 wydano 54 pozytywne opinie w sprawie zawieszenia zajęć w przedszkolach oraz w sprawie wprowadzenia zdalnego nauczania dla szkół podstawowych i ponadpodstawowych.

W placówkach znajdujących się na terenie powiatu ząbkowickiego sukcesywnie są przeprowadzane remonty poprawiające stan techniczny i sanitarny budynków oraz wymieniane jest wyposażenie i sprzęt edukacyjny w salach lekcyjnych.

X. DZIAŁALNOŚĆ ZAPOBIEGAWCZEGO NADZORU SANITARNEGO

1. Główne kierunki działania

Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny na podstawie art. 3 i art. 23 Ustawy z dnia 14 marca 1985 r. *o Państwowej Inspekcji Sanitarnej*, posiada kompetencje do wykonywania następujących zadań:

- uzgadniania dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych dotyczących budowy (przebudowy, rozbudowy), zmiany sposobu użytkowania obiektów oraz rozwiązań projektowych i koncepcyjnych,
- uczestniczenia w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych w odniesieniu do art. 56 Prawa Budowlanego (sprawdzenie zgodności realizacji inwestycji z dokumentacją projektową),
- wydawania opinii sanitarnych w sprawie spełnienia wymagań higienicznych i zdrowotnych m. in. dla obiektów, w których wykonano prace budowlane związane z przebudową lub ze zmianą sposobu użytkowania.

Ponadto, zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko* posiada kompetencje do wykonywania następujących zadań:

- opiniowanie i uzgadnianie w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, obejmujące uzgodnienia dotyczące odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko oraz opiniowania projektów uchwał dla ww. dokumentów wraz z prognozą oddziaływania na środowisko,
- wydawania na wniosek organu samorządowego opinii w sprawie potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko dla przedsięwzięć zaliczanych do mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko,

a w przypadku stwierdzenia obowiązku przeprowadzenia tej oceny, proponowania zakresu raportu o oddziaływaniu na środowisko,

- uzgadnianiu warunków realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia.

2. Realizacja zadań w 2022 roku

W 2022 roku rozpatrzono i wydano: 6 postanowień w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dotyczących uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko ustaleń zawartych w projektach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego/ studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, 11 postanowień dotyczących opiniowania projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz 2 postanowienia dotyczące opiniowania projektów studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, a także 36 postanowień dotyczących potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko (w tym 10 postanowień stwierdzających konieczność sporządzenia raportu oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko), z których aż 19 dotyczyło farm fotowoltaicznych. Wydano 5 postanowień dotyczących opiniowania warunków realizacji przedsięwzięcia po analizie raportu oddziaływania na środowisko. Ponadto zaopiniowano 19 projektów budowlanych i koncepcji projektowych, przeprowadzono 24 kontrole dotyczące dopuszczenia obiektów budowlanych do użytkowania na podstawie art. 56 ust. 1 i 2 ustawy Prawo budowlane, dla których wydano 22 opinie sanitarne, skontrolowano 21 lokali użytkowych pod względem spełnienia warunków sanitarno-higienicznych, dla których wydano 20 opinii sanitarnych, oraz wydano 63 decyzje o opłacie za czynności wykonywane w ramach Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego. Sprawy, w których nie zajęto stanowiska dotyczyły głównie wniosków o kontrolę dla następujących obiektów budowlanych: budynki mieszkalne jednorodzinne, tymczasowa hala magazynowa bez wewnętrznych instalacji wod-kan, bez pomieszczeń przeznaczonych na stały pobyt ludzi, farma fotowoltaiczna bez miejsc stałej pracy, rozbudowa budynków jednorodzinnych o ganki, sieć kanalizacji sanitarnej i sieć wodociągowa.

Realizacja zadań w 2022 roku w porównaniu z rokiem poprzednim kształtowała się następująco:

Tabela 1 Realizacja zadań w latach 2021 i 2022

Realizacja zadań w latach 2021-2022				
l.p.		nazwa działania z zakresu zapobiegawczego nadzoru sanitarnego	liczba spraw	
1		wydano opinie sanitarne w formie pisma dotyczące:	2021	2022
	a/	stanowiska w sprawie dopuszczenia do użytkowania obiektu budowlanego w związku z art. 56 Ustawy Prawo budowlane	17	22
	b/	stanowiska w sprawie dopuszczenia do użytkowania obiektu budowlanego w związku z art. 56 Ustawy Prawo budowlane - tzw. "milczące zgody"	13	14
	c/	ustaleń z kontroli obiektu z art. 3 pkt 3 Ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej	16	20
	d/	opinie sanitarne o dokumentacji projektowej, koncepcjach itp.	6	19
	e/	uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko	12	6
	f/	uzgodnienie dot. odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko	1	1
	g/	opinie co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby - co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko	37	36
	h/	opinie przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia	1	5
	i/	opinie o projektach planów zagospodarowania przestrzennego	9	11
	j/	opinie o projektach studium uwarunkowań	2	2
		<i>Suma spraw:</i>	114	136

Wykres 1 Wydane opinie w formie pisma

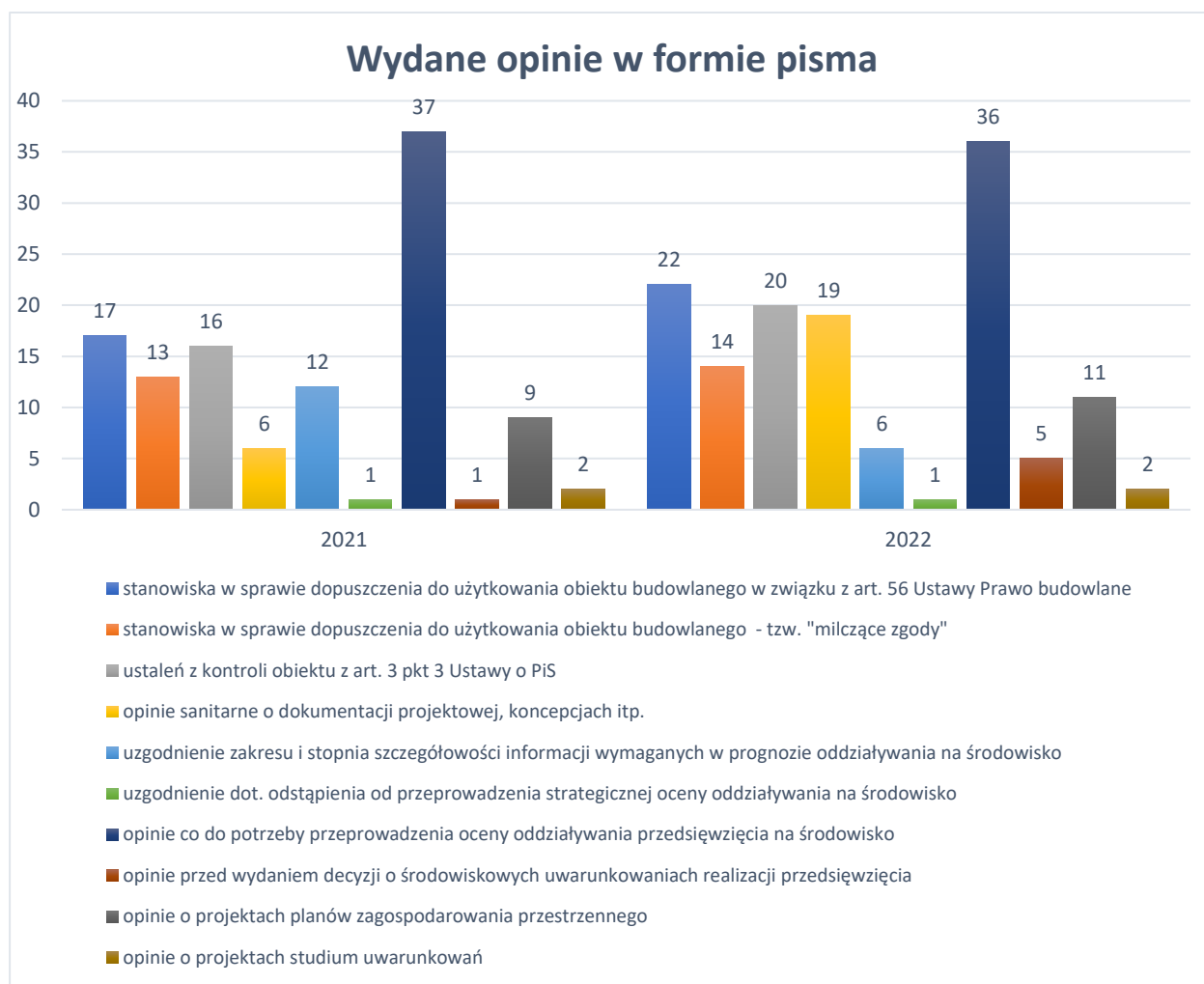
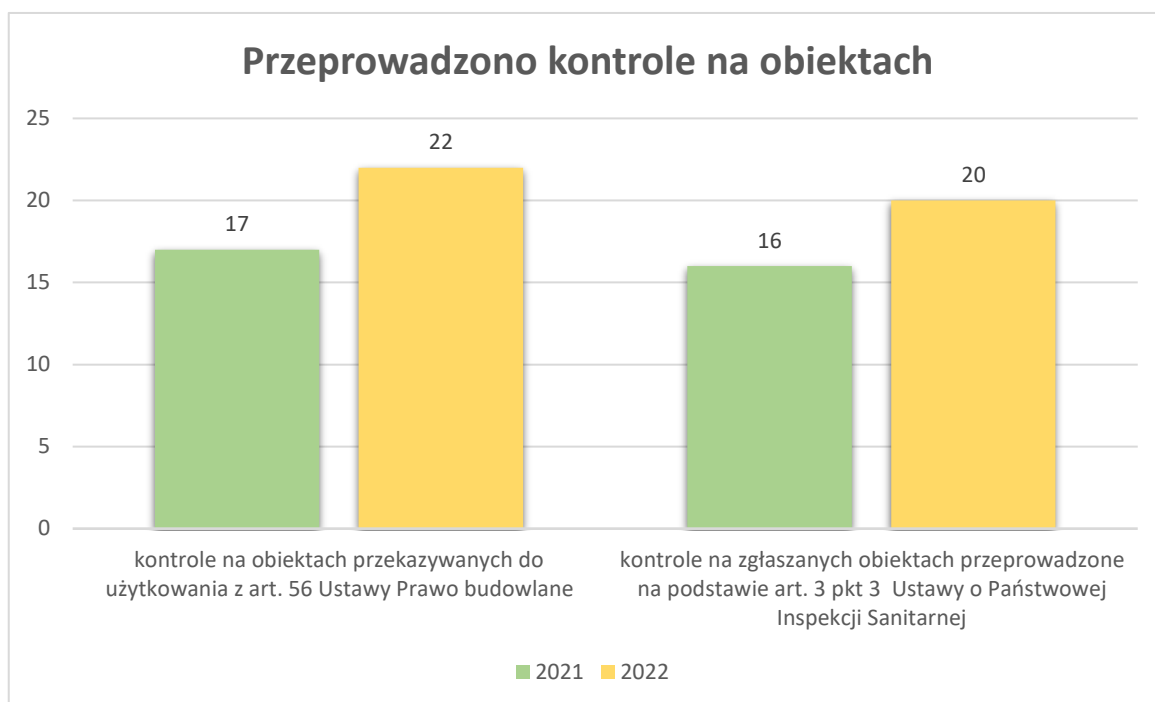

Tabela 1 Realizacja zadań w latach 2021-2022

Realizacja zadań w latach 2021-2022				
l.p.		nazwa działania z zakresu zapobiegawczego nadzoru sanitarnego	liczba spraw	
			2021	2022
2		przeprowadzono kontrole na obiektach:		
	a/	kontrole w trakcie budowy	0	0
	b/	kontrole na obiektach przekazywanych do użytkowania z art. 56 <i>Ustawy Prawo budowlane</i>	17	22
	c/	kontrole na zgłaszanych obiektach przeprowadzone na podstawie art. 3 pkt 3 <i>Ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej</i>	16	20
		<i>Suma kontroli:</i>	33	42

Wykres 2 Przeprowadzone kontrole na obiektach

3. Stwierdzane nieprawidłowości

W kontrolowanych w 2022 roku 42 obiektach zgłoszonych przez wnioskodawców w sprawie zajęcia stanowiska z art.56 Ustawy prawo budowlane oraz po pracach budowlano–instalacyjnych, zgłoszeniu zmiany sposobu użytkowania, dla których wydawane są przez organ inspekcji sanitarnej inne decyzje lub opinie wynikające z obowiązujących przepisów, nie stwierdzono nieprawidłowości.

Wniosek: Stan przygotowania do kontroli zgłaszanych obiektów jest dobry. Ostatecznie nowo uruchamiane obiekty były doprowadzone do stanu zgodnego z wymaganiami przepisów właściwych dla rodzaju prowadzonych w nich działalności

W otrzymywanych do opiniowania dokumentacjach zdarzał się brak kompletności wniosków lub wadliwe pod względem higieniczno-sanitarnym rozwiązania. Dokumentacja była zwracana do poprawy lub wnioskodawcy byli wzywani do uzupełnienia. Zdarzały się również w opiniach dotyczących dokumentacji projektowej drobne zastrzeżenia, nie wydano jednak negatywnej opinii.

4. Wnioski

Ogólnie można stwierdzić, że stan sanitarny zgłaszanych do kontroli obiektów jest dobry. Zdarzają się jednak obiekty nie przygotowane właściwie – głównie ze względu na brak zgodności z dokumentacją, brak prawidłowych dokumentów wynikających z Ustawy Prawo budowlane lub ze względu na wadliwe dokumentacje. Ostatecznie nie było konieczności wniesienia sprzeciwu w uruchomieniu obiektu budowlanego.

Kontrolowane obiekty budowlane t.j. budynki wielorodzinne, inkubator przedsiębiorczości, siedziba pogotowia ratunkowego, mroźnie, warsztaty samochodowe i diagnostyczne, podmioty z sektora beauty czy sklepy spożywcze i lokale gastronomiczne, były wykonane zgodnie z przedłożoną dokumentacją techniczną oraz odbiorową.

Sekcja zapobiegawczego nadzoru sanitarnego rozpatruje sprawy zgłaszane na wniosek strony (osoby fizyczne, osoby prawne i podmioty publiczne), w związku z czym ich ilość w danym roku kalendarzowym nie jest zależna od Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Ząbkowicach Śląskich. Porównując ilość załatwianych spraw w latach 2021 – 2022 można zauważyć, że w ostatnim roku znacząco zwiększyła się ilość wniosków wpływających do Powiatowej Stacji zarówno od osób fizycznych w sprawach budowlanych, jak i instytucjonalnych dotyczących prac planistycznych oraz związanych z potrzebą wydania opinii co do przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

Ilość zarejestrowanych spraw ogółem była porównywalna z rokiem 2019 czyli z okresem przedpandemicznym.

XI. OŚWIATA ZDROWOTNA I PROMOCJA ZDROWIA

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ząbkowicach Śląskich wykonuje ustawowe zadania w zakresie zdrowia publicznego na terenie powiatu ząbkowickiego, w skład którego wchodzi gminy: Bardo, Ciepłowody, Kamieniec Ząbkowicki, Stoszowice, Ząbkowice Śląskie, Ziębice i Złoty Stok.

W ramach działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej prowadzona jest oświata zdrowotna i promocja zdrowia realizowane jako interwencje programowe oraz nieprogramowe. W ramach tej działalności wdrażane są programy zdrowotne adresowane do różnych grup wiekowych. Interwencje programowe realizowane były na każdym szczeblu nauki – począwszy od dzieci uczęszczających do przedszkoli, po młodzież uczącą się w szkołach ponadpodstawowych. W ramach prowadzonych interwencji programowych i nieprogramowych organizowane są między innymi pogadanki, prelekcje, narady i szkolenia. Prowadzone są także działania edukacyjno-informacyjne dotyczące zagrożeń zdrowotnych oraz zachowań prozdrowotnych dla ogółu społeczeństwa.

1. Interwencje programowe prowadzone na terenie powiatu ząbkowickiego

— Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczenia AIDS

Dotyczy edukacji młodzieży szkół ponadpodstawowych w zakresie profilaktyki HIV/AIDS oraz ogółu społeczeństwa. W ramach realizacji programu organizowane są akcje z punktami informacyjnymi i dystrybucją materiałów edukacyjno-informacyjnych na terenie powiatu ząbkowickiego, w których mieszkańcy informowani są nt. HIV/AIDS, jak zapobiegać zakażeniom i przenoszeniu choroby.

Działania: 2 narady z koordynatorami szkolnymi w celu rozszerzenia profilaktyki na uczniów oraz pracowników szkół, 6 punktów informacyjno-edukacyjnych dla NZOZ-ów, pisma dotyczące porad i współpracy z placówkami oświatowymi. Liczba odbiorców: 5 szkół ponadpodstawowych w tym 1 Ośrodek Szkolenia i Wychowania oraz Branżowa Szkoła I Stopnia Ząbkowice Śl. Łącznie działaniami objęto 324 uczniów.

— „Trzymaj Formę!”

Program propagujący zdrowy styl życia o unikalnym, dwukierunkowym podejściu: propagującym zbilansowane odżywianie połączone z regularną aktywnością fizyczną. Adresowany jest do uczniów ze szkół podstawowych. Udział w programie wzięło 14 szkół podstawowych (1318 uczniów oraz 502 opiekunów i rodziców). Przeprowadzono 3 narady dla szkół podstawowych, w których wzięło udział 16 koordynatorów szkolnych.

— „Bieg po Zdrowie”

Grupa, do której został skierowany program profilaktyki antytytoniowej, to dzieci w IV klasie szkoły podstawowej (grupa wiekowa 9-10 lat). Głównym celem programu jest zwiększanie wiedzy i umiejętności uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów. Program jest skierowany także do rodziców i opiekunów uczniów.

Działania: Udział w programie wzięło 13 szkół podstawowych- łącznie 2539 uczniów i 418 rodziców. Przeprowadzono 4 narady dla koordynatorów szkolnych oraz 4 wizytacje podsumowujące realizację interwencji. Zorganizowano Powiatowy Konkurs Plastyczny „Palenie Szkodzi”, w którym uczestniczyło 5 szkół podstawowych (łącznie nadesłano 14 prac plastycznych). Na zakup nagród do konkursu pozyskano 1243,49 zł z urzędów i gmin powiatu ząbkowickiego. Program nadal cieszy się dużą aprobatą dzieci uczestniczących w realizacji programu oraz szkolnych koordynatorów.

— **„Czyste powietrze wokół nas”**

Celem programu jest wzrost świadomości rodziców w zakresie ochrony dzieci przedszkolnych przed ekspozycją na dym tytoniowy oraz nauka asertywności wśród dzieci – jak powinny się zachować gdy ktoś przy nich pali lub gdy przebywają w zadymionych pomieszczeniach. Udział w programie biorą przedszkola oraz oddziały przedszkole przy szkołach podstawowych z powiatu ząbkowickiego. W interwencji uczestniczyło 20 przedszkoli i oddziałów przedszkolnych – łącznie 1981 osób (1092 przedszkolaków oraz 889 rodziców). Odbyło się 10 narad dla 37 koordynatorów szkolnych oraz przeprowadzono 3 pogadanki. Zorganizowano Powiatowy Festiwal Piosenki Przedszkolnej, w którym uczestniczyło 13 przedszkoli powiatu ząbkowickiego. Konkurs zrealizowano w Ząbkowickim Ośrodku Kultury. Na konkurs pozyskano 1496,67 zł z urzędów i gmin powiatu ząbkowickiego. Przesłano informację o konkursie do lokalnych mediów i portali internetowych w celu rozpropagowania akcji.

— **„ARS, czyli jak dbać o miłość?”**

Dostosowanie wiedzy pomocnej w kształtowaniu zdrowego stylu życia, kształtowanie umiejętności, kompetencji pomocnych w unikaniu używania substancji psychoaktywnych, także w kontekście przyszłych ról rodzicielskich. W programie wzięło udział 7 szkół ponadpodstawowych z powiatu – łączna liczba osób biorących udział w programie 556 osób. W ramach programu zorganizowano V Festiwal Profilaktyki Młodzieży Dolnego Śląska w Ząbkowickim Ośrodku Kultury, w którym uczestniczyło około 300 uczestników. Przeprowadzono 4 narady dla koordynatorów szkolnych oraz 1 szkolenie dla 9 osób.

— **„Wybierz Życie – Pierwszy Krok”**

Program jest dedykowany dla uczniów szkół ponadpodstawowych, a jego głównym założeniem jest zmniejszenie występowania i umieralności na raka szyjki macicy, poprzez zwiększenie poziomu wiedzy nt. profilaktyki raka szyjki macicy i roli wirusa HPV w jego powstawaniu, podniesienie świadomości o czynnikach zwiększających ryzyko raka szyjki macicy, motywowanie kobiet do regularnego poddawania się badaniom profilaktycznym. Udział w programie wzięło 5 szkoły ponadpodstawowych w tym 1 Ośrodek Szkolenia i Wychowania oraz Branżowa Szkoła I Stopnia Ząbkowicach Śl - – łącznie 627 uczestników. Przeprowadzono 2 wizytacje, 3 narady dla koordynatorów szkolnych oraz pogadankę dla 49 uczestników interwencji.

— „Skąd się biorą produkty ekologiczne”

Programu zwiększ świadomość i wiedzę na temat rolnictwa ekologicznego oraz właściwych nawyków żywieniowych takich jak: zrozumienie czym jest rolnictwo i produkty ekologiczne, prawidłowe kształtowanie umiejętności wyboru produktów ekologicznych, propagowanie zdrowego stylu życia. Okres przedszkolny jest niezmiernie ważnym etapem kształtowania się postaw determinujących aktualne i przyszłe zachowania dotyczące zdrowia. Dlatego interwencja skierowana jest do dzieci przedszkolnych ich rodziców i opiekunów.

Programem łącznie objęto 22 przedszkole i oddziały przedszkolne. Łączna liczba uczestników to 1011 przedszkolaków i 475 rodziców i opiekunów. Zorganizowano Powiatowy Konkurs Plastyczny „Smacznie -zdrowo-ekologicznie”, w którym uczestniczyło 15 przedszkoli powiatu ząbkowickiego (łącznie nadesłano 38 prac plastycznych). Na konkurs pozyskano 1499,31 zł z urzędów i gmin powiatu ząbkowickiego. Odbyło się 5 narad dla 34 koordynatorów szkolnych oraz przeprowadzono 2 pogadanki dla 64 przedszkolaków. W ramach podsumowania interwencji wykonano 3 wizytacje do programu.

— „Moje dziecko idzie do szkoły”

Program skierowany został do uczniów klas I szkół podstawowych i ich rodziców z możliwością rozszerzenia na grupy starsze przedszkoli. Celem programu jest podniesienie poziomu wiedzy rodziców na temat wybranych elementów zdrowego stylu życia uczniów wstępujących do szkoły oraz kształtowaniu prawidłowych nawyków prozdrowotnych dzieci klas I. W programie wzięło udział 14 szkół podstawowych o łącznej liczbie uczestników 744 (410 uczniów oraz 334 rodziców i opiekunów).

2. Interwencje nieprogramowe prowadzone na terenie powiatu ząbkowickiego

— „Akcja Zimowa”

Celem akcji jest zmniejszenie ryzyka zagrożeń zdrowotnych w okresie zimowym: chorobami zakaźnymi oraz urazami w związku z wyjazdami i wypoczynkiem zimowym, zakażeniem pneumokokami i meningokokami, zatruc pokarmowych, zwiększenie świadomości społecznej na temat profilaktyki grypy oraz powikłań pogrypowych. Grupa docelowa to dzieci i młodzież oraz kierownicy placówek wypoczynku zimowego, społeczność lokalna, pracownicy oświatowo-wychowawcza oraz pracownicy ochrony zdrowia.

Działania: przeprowadzono 3 narad z 30 koordynatorami szkolnymi. . Wszystkim placówkom oświatowym i wypoczynku zimowego przekazano materiałów edukacyjnych w celu rozpropagowania wśród młodzieży szkolnej i kolonijnej. Utworzono 2 punkty informacyjno-edukacyjny w przychodni opieki zdrowotnej dla 50 pacjentów. W interwencji wzięły również udział szkoły podstawowe oraz ponadpodstawowe.

— „Akcja Letnia”

Celem akcji jest zwrócenie uwagi społeczeństwa na zagrożenia dla zdrowia występujące szczególnie w okresie wakacji, propagowanie bezpiecznych zachowań oraz nauczenie odpowiedzialnego zachowania się w sytuacjach zagrożenia zdrowia i życia, prowadzenie zdrowego stylu życia podczas wakacji, zwrócenie szczególnej uwagi na zagrożenia wynikające z zażywania substancji psychoaktywnych.

Działania: zorganizowanych zostało 25 dystrybucji materiałów edukacyjnych. W interwencji wzięło udział 14 szkół podstawowych, 11 przedszkoli oraz 4 szkoły ponadpodstawowe. Zorganizowano 5 nard dla 31 koordynatorów szkolnych. Przekazano 2 artykuły "Sprawdź najważniejsze informacje dla wyjeżdżających na wakacje" oraz "Salmonella" do lokalnej prasy i portali internetowych (łącznie nakład około 2210 odbiorców) oraz umieszczono informacje na strony internetowe PSSE i BIP. Zorganizowanych zostało 26 pogadanek na obiektach wypoczynku letniego i przedszkoli powiatu ząbkowickiego dla 753 uczestników. Łącznie interwencją objęto 3056 uczestników.

— Światowy Dzień Bez Tytoniu

Program służy do zwrócenia uwagi na konieczność ochrony zdrowia obecnych i przyszłych pokoleń przed następstwami używania tytoniu, zapobiegania palenia tytoniu wśród młodzieży szkół podstawowych i ponadpodstawowych. Zorganizowano akcję profilaktyczną dla 70 uczniów szkół średnich.

— Światowy Dzień Rzucania Palenia

W trzeci czwartek listopad przypada Światowy Dzień Rzucania Palenia Tytoniu, w ramach którego prowadzona jest akcja „Rzuć Palenie Razem z Nami”. Akcja ta ma na celu zachęcenie do porzucenia zgubnego dla zdrowia nałogu. Adresowana jest ona zarówno do osób palących jak i niepalących. Zorganizowano pogadanki i prelekcje, zajęcia warsztatowe dla około 262 uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych. Przeprowadzono 2 narady dla 17 koordynatorów szkolnych w celu omówienia interwencji i sposobu realizacji. Utworzono wystawę plakatów w Zespole Szkół Ponadpodstawowych. na temat szkodliwości palenia. Przesłano artykuł "20 listopada-Światowy Rzuć Palenie Razem z Nami 2022" do lokalnej prasy i portali internetowych. Zorganizowano dystrybucję materiałów edukacyjnych informujących o interwencji i szkodliwości palenia wśród 636 uczniów. Rozdano ulotki edukacyjne w Zespole Szkół Ponadpodstawowych w Ziębicach dla 422 osób. Łącznie z akcją zapoznano 17 placówek oświatowych, a objęto 701 uczestników interwencji.

— **Światowy Dzień Seniora**

Głównym celem działań jest zwrócenie uwagi społecznej na problemy osób starszych, eliminowanie zagrożeń zdrowotnych oraz profilaktyka zdrowotna seniorów. Zorganizowano 3 narady z udziałem Starostwa Powiatowego w Ząbkowicach Śl., koordynatorami Centrum Medycznego SALUS w Kłodzku. Zaplanowano i przeprowadzono Konferencję Zdrowotną dla seniorów powiatu ząbkowickiego, która objęła edukacją 60 seniorów i pracowników placówek opieki. Wykładowcami na Konferencji byli specjaliści endokrynologii, psychologii i kardiologii. Na koniec Konferencji rozdano ulotki i materiały edukacyjne dla każdego seniora.

— **„Światowy Dzień Zdrowia”**

Światowy Dzień Zdrowia obchodzony co roku 7 kwietnia przeprowadzony został w 9 przedszkolach, 9 szkołach podstawowych i 4 szkołach ponadpodstawowych powiatu ząbkowickiego. Łącznie działaniami objęto 3512 uczestników.

Działania: zorganizowanych zostało 3 narady dla koordynatorów szkolnych informujące o ŚDZ (29 osób). W ramach współpracy z placówkami oświatowymi przeprowadzono pogadanki, prelekcje, konkursy plastyczne z wystawami, projekcje filmów, imprezy prozdrowotne zabawy ruchowe oraz rozmowy indywidualne.

— **„Światowy Dzień AIDS”**

Ideą obchodów Światowego Dnia Walki z AIDS jest zwrócenie uwagi społeczeństwa na ciągle aktualny problem epidemii HIV/AIDS. Jest to szczególny dzień, kiedy miliony ludzi na całym świecie spotykają się, by upamiętnić osoby, które zmarły z powodu HIV/AIDS.

Działania: W ramach obchodów 1 grudnia zorganizowany został konkurs wiedzy dla uczniów Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Ząbkowicach Śl., w którym wzięło udział 13 osób. Zorganizowano naradę dla 4 koordynatorów szkolnych szkół ponadpodstawowych celem przybliżenia interwencji i zaplanowania działań. Przesłano artykuł do lokalnej prasy i portali internetowych w celu rozpropagowania wiedzy o HIV/AIDS pt. „Tylko 10-20% dorosłych Polaków wykonało ten test” (1120 odbiorców).

— **„Szczepienia Ochronne”**

W ramach działań związanych z promowaniem szczepień ochronnych pracownik Oświaty Zdrowotnej objął swoimi działaniami 59 placówek oświatowych i ośrodków, w których przebywali uchodźcy z Ukrainy. We wszystkich placówkach pozostawiono materiały edukacyjne dotyczące promocji szczepień ochronnych i profilaktyki chorób zakaźnych.

Opracowano i przesłano do lokalnej prasy i portali internetowych 5 artykułów: „Szczepionka przeciw WZW typu A”, „Szczepionka przeciw WZW typu B”, „Polio- czym jest i jak się przed nim uchronić”, „Odra nadal istnieje”, „Wścieklizna” (łącznie liczba odbiorców 6188 społeczności lokalnej). Zorganizowane 4 narady dla 31 koordynatorów placówek oświatowych w celu zapoznania, przypomnienia i zasadności szczepień ochronnych. Przeprowadzono 3 pogadanki i 3 szkolenia dla uczniów szkół ponadpodstawowych z wiedzy o szczepieniach ochronnych, którymi objęto 223 uczniów. Łącznie w akcji wzięło udział 6484 osoby.

— **Kampania „Wybieraj bezpieczną żywność” #EUChooseSafeFood**

Celem kampanii jest podniesienie wiedzy społeczeństwa w zakresie bezpieczeństwa żywności. Łącznie działaniami objęto 1039 uczestników poprzez narady, gazetki szkolne, warsztaty, rozdawanie ulotek, prace plastyczne, dyskusje.

— **Profilaktyka zażywania nowych substancji psychoaktywnych tzw. „dopalaczy”**

W ramach profilaktyki dotyczącej środków zastępczych organizowane było rozdawnictwo materiałów edukacyjnych oraz pogadanki dla uczestników zimowisk oraz kolonii letnich organizowanych na terenie powiatu – profilaktyka połączona razem z „Akcją Letnią” i „Akcja Zimową”. Łącznie zorganizowano 30 pogadek informacyjno-edukacyjnych dla 885 osób z przekazaniem materiałów edukacyjnych. Przeprowadzenie 2 narad dla 4 koordynatorów szkolnych w celu omówienia interwencji i sposobu realizacji.

Łącznie w interwencji wzięło udział 30 placówek oświatowych i 1117 uczestników działań.

3. Wnioski

Pracownik pionu OZiPZ w roku 2022 prowadził szereg działań związanych z szczepieniami ochronnymi, profilaktyką chorób zakaźnych i bieżącą realizacją interwencji programowych i nieprogramowych. Współpracował z instytucjami i organizacjami – 670 razy. Opracował 13 artykułów i 9 odpowiedzi do prasy i portali społecznościowych informujących społeczność lokalną o prowadzonych działaniach o tematyce zdrowotnej. Zorganizowanych zostało 43 narady informujące o prowadzonych programach i interwencjach. Opracowanych zostało 107 pism i wystąpień informujących o naradach i działaniach edukacyjnych w ramach prowadzonych działań. Przeprowadzono 47 pogadek i prelekcji oraz 5 szkoleń dla uczestników działań. Zorganizowano 6 konkursów i akcji profilaktycznych o tematyce zdrowotnej. Współpracowano na bieżąco z instytucjami, władzami lokalnymi, placówkami zdrowotnymi oraz portalami internetowymi. W celu poszerzenia informacji dotyczących szczepień ochronnych i chorób zakaźnych często korzystano z bazy internetowej pozyskując dane i przekazując placówkom współpracującym przy realizacji akcji.

XII. ISTOTNE WYDARZENIA W PRACY POWIATOWEJ STACJI SANITARNO-EPIDEMIOLOGICZNEJ W ZĄBKOWICACH ŚLĄSKICH:

W roku 2022 zarejestrowano 41 powiadomień alarmowych w systemie wczesnego ostrzegania o niebezpiecznej żywności - RASFF. W związku z przychodzącymi powiadomieniami przeprowadzono 43 kontrole tematyczne, w wyniku których nie stwierdzono w obrocie handlowym kwestionowanych produktów.

W związku z porozumieniem w sprawie współdziałania Państwowej Inspekcji Sanitarnej, Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa, Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych, Inspekcji Ochrony Środowiska w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego ustalono plan działania na 2022 r. W ramach powyższego planu pracownicy sekcji BŻŻ wspólnie z przedstawicielami Inspekcji Ochrony Środowiska przeprowadzili kontrolę sanitarną w gospodarstwie rolnym. W wyniku kontroli nie stwierdzono uchybień i nieprawidłowości.

Prowadzono kontrole oraz wizytacje pod kątem przestrzegania ustanowionych określonych ograniczeń, nakazów i zakazów podczas ich obowiązywania (zakrywanie ust i nosa, stosowanie środków do dezynfekcji rąk i/lub rękawiczek jednorazowego użytku, zachowanie dystansu społecznego). W celu skutecznego egzekwowania ustanowionych obowiązków na podstawie podjętej współpracy czynności kontrolne były przeprowadzone również z udziałem funkcjonariuszy Policji.

XIII. PODSUMOWANIE

Z upoważnienia Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ząbkowicach Śląskich przeprowadzono łącznie 1497 kontroli, a ponadto przeprowadzono 3094 dochodzeń epidemiologicznych oraz 13 dochodzeń w sprawach chorób zawodowych. Natomiast w ramach oświaty zdrowotnej wykonano następujące działania: opracowano 13 artykułów oraz 9 odpowiedzi do prasy i portali społecznościowych, opracowano 107 pism i wystąpień, zorganizowano 43 narady, przeprowadzono 47 pogadanek i prelekcji oraz 5 szkoleń dla uczestników działań. Zorganizowano 6 konkursów i akcji profilaktycznych o tematyce zdrowotnej. Udokumentowano w 670 przypadkach współpracę z innymi instytucjami.

W 2022 r. pobrano 362 próbki wody, 154 próbek żywności, 106 prób w wyniku podejrzenia wystąpienia chorób zakaźnych.

Wydano łącznie 861 decyzji administracyjnych, w tym 418 decyzji płatniczych na łączną kwotę 65 512,97 zł stanowiącą dochody budżetowe państwa. Nałożono 48 grzywien w postaci mandatu karnego na łączną kwotę 11 250,00 zł. Ponadto nie nakładano kar pieniężnych.

W poszczególnych komórkach organizacyjnych wykonane zadania w 2022 roku przedstawiały się następująco:

→ **Sekcja Higieny Żywnienia, Żywności i Przedmiotów Użytku** – wykonano 652 kontrole w 423 obiektach, pobrano 154 próbki żywności do badań laboratoryjnych, a w ramach oddziaływań karnych nałożono 44 grzywny w drodze mandatów karnych na łączną kwotę 10 300 zł. Wydano 194 decyzji merytorycznych oraz 282 decyzji płatniczych.

→ **Sekcja Higieny Komunalnej** – w ewidencji, na koniec 2022 roku znajdowało się 561 obiektów będących pod nadzorem Sekcji Higieny Komunalnej, w tym 523 obiekty użyteczności publicznej i 38 obiektów wodnych. Ogółem przeprowadzono 326 kontrole sanitarnych w 310 obiektach, objęto nadzorem 74 nowe obiekty.

W ramach nadzoru sanitarnego wykonano 58 kontrole jakości wody do spożycia i 3 oceny jakości piasku w piaskownicach na placach zabaw. Łącznie pobrano do badań laboratoryjnych 310 próbek wody z urządzeń wodociągowych i 3 próbki piasku.

Wydano 181 decyzji merytorycznych, 12 płatniczych, 14 postanowień, 1 tytuł wykonawczy, 75 okresowych ocen jakości wody.

Za zły stan sanitarno – porządkowy nałożono 4 mandaty karne na łączną kwotę 950 zł.

W 2022 r. wpłynęło 10 wniosków w tym 5 rozpatrzono we własnym zakresie, 5 przesłano do załatwienia wg kompetencji.

W ramach działalności doradczej i oświatowej udzielano porad i konsultacji obywatelom i przedsiębiorcom np. w sprawach wymagań sanitarnych przy rozpoczęciu działalności zakładów fryzjerskich, kosmetycznych, informacji nt. jakości wody do spożycia, wody ciepłej, ekshumacji oraz ograniczeń i nakazów obowiązujących w stanie epidemii.

→ **Sekcja Higieny Pracy** – w ramach nadzoru nad warunkami zdrowotnymi w środowisku pracy zostały skontrolowane 92 zakłady pracy działające na terenie powiatu ząbkowickiego, w których przeprowadzono 114 kontrole sanitarnych. W tym zakresie wydano 75 decyzji administracyjnych, w tym 32 decyzje merytoryczne z zakresu bieżącego nadzoru sanitarnego i 43 decyzje płatnicze. Wydano również 10 decyzji dotyczących chorób zawodowych, w tym 7 o stwierdzeniu choroby zawodowej, 2 o braku podstaw i 1 dotyczącą umorzenia postępowania. W zakresie chorób zawodowych przeprowadzono również 13 dochodzeń epidemiologicznych, sporządzono 44 karty oceny narażenia zawodowego oraz wydano 10 postanowień dot. terminu załatwienia sprawy.

W ramach nadzoru nad kosmetykami przeprowadzono 2 kontrole sanitarne i wydano 2 decyzje administracyjne: 1 merytoryczną i 1 płatniczą.

W 2022 r. nie prowadzono żadnych postępowań związanych z wprowadzaniem do obrotu środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych, nie było również zgłoszeń podejrzeń zatruc tymi szkodliwymi substancjami (dopalaczami).

→ **Sekcja Epidemiologii** – w ramach nadzoru sanitarnego skontrolowano 54 obiekty, w których przeprowadzono 62 kontrole sanitarne. W obiektach tych nie stwierdzono uchybień sanitarnych. W 2022 r. wydano 8 decyzji merytorycznych, w tym 3 decyzje za zły stan techniczny pomieszczeń oraz 7 decyzji płatniczych. Ponadto przeprowadzono 196 wizytacji i 3094 wywiadów epidemiologicznych oraz pobrano 106 prób do badań laboratoryjnych.

→ **Stanowisko pracy ds. Higieny Dzieci i Młodzieży** – przeprowadzono łącznie 86 kontroli sanitarnych. Zostało wydanych 17 decyzji administracyjnych (w tym 8 nakazujących usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości, 5 zmieniających termin wykonania obowiązków nałożonych decyzją, 2 dotyczące umorzenia postępowania administracyjnego ze względu na wykonanie obowiązków przed wydaniem decyzji merytorycznej oraz 2 dotyczące zmiany warunków lokalowych w żłobkach), a także 10 decyzji płatniczych. Nie nakładano grzywien w postaci mandatów karnych. Łącznie do wszystkich skontrolowanych placówek uczęszczało 8405 dzieci i młodzieży.

.....
Data, pieczęć i podpis
Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego